

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ว่าที่ร้อยตรีหญิง รัตนา บัวนาค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Political Participation of People in the Administration of Phlong Ta Iam
Subdistrict Administrative Organization in Wang Chan District, Rayong
Province**

Acting Sub Lt. Rattana Buanark

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Local Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองคาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
ชื่อและนามสกุล ว่าที่ร้อยตรีหญิงรัตนา บัวนาค
วิชาเอก การเมืองการปกครองท้องถิ่น
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์
2. รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนิมพานิช)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรีหญิง รัตนา บัวนาค รหัสนักศึกษา 2558001265 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

(2) รองศาสตราจารย์ฐปณรรต พรหมอินทร์ **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผสมการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชน จำนวน 367 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า การวิจัยเชิงปริมาณ ด้านกิจกรรมการเลือกตั้ง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า (1) ด้านกิจกรรมเลือกตั้ง ความจริงแล้วประชาชนสนใจและสนับสนุนการเลือกตั้ง แต่มีความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จึงรู้ดีว่าการเลือกตั้งในปัจจุบันมีแต่ปัญหา (2) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล รัฐสนับสนุนให้ประชาชนบริจาคเงินให้พรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (3) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้รวมถึงการเป็นแกนนำปลุกจิตสำนึกให้แก่ผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการช่วยเหลือตรวจสอบการเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้ง

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมทางการเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม จังหวัดระยอง

Thesis title: Political Participation of People in the Administration of Phlong Ta Iam
Subdistrict Administrative Organization in Wang Chan District, Rayong Province

Researcher: Acting Sub Lt. Rattana Buanark; **ID:** 2558001265; **Degree:** Master of Political Science;

Thesis advisors: (1) Dr. Thirapat Serirangsan, Professor;

(2) Thapanat Prom-in, Associate Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

The objectives of this research are (1) to study the characteristics of citizens' political participation in administration of Phlong Ta Iam Sub-district administrative organization and (2) to investigate the problems, obstacles, and suggestions for being parts of citizens' political participation in administration of Phlong Ta Iam Sub-district administrative organization in Wang Chan District, Rayong Province.

Both quantitative and qualitative researches were conducted in this study, using two groups of sample. The sample for quantitative research consisted of 367 people. Questionnaires were used as a research tool to obtain data on frequency, percentage, average, and standard deviation for data analysis. For qualitative research, a group of 15 people involved in administration of Phlong Ta Iam sub-district administrative organization was used as a sample. The research tools included interviews and descriptive data analysis.

The quantitative research found that the actions consisted of elections, supporting Sub-district administrative organization's activities, participating in administration of sub-district administrative organization, and participating in monitoring sub-district administrative organization's work, scored high in all aspects. For the qualitative research, the outcomes were as follows: (1) For election activities, people were actually interested in and supporting elections. However, they were fed up with the elections and felt that there are many problems in current elections. (2) For supporting Sub-district administrative organization's activities, the state encouraged donations from people to political parties in order for people to believe in democracy. (3) For participating in administration of sub-district administrative organization, people's participations involved acting as mainstays to raise others' awareness to participate in political activities. (4) For participating in monitoring sub-district administrative organization's work, election monitoring was supported in order to prevent electoral fraud.

Keywords: Political Participation, Phlong Ta Iam Sub-district Administrative Organization,
Rayong Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ฐปนรรต พรหมอินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่คอยให้คำแนะนำ ปรึกษา ดูแลเอาใจใส่และเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความรู้ จนผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาการเมืองการปกครองท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ให้ความรู้ต่าง ๆ มากมาย ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาขาวิชาการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่ช่วยประสานเรื่องต่าง ๆ ในงานวิจัยเล่มนี้ให้ราบรื่นด้วยดี ขอขอบคุณผู้ปฏิบัติงาน องค์กรบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ กับ สมาชิกสภาเทศบาล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และประชาชนในเขตพื้นที่ ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่าคณาจารย์ ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอมอบความกตัญญูกตเวทิตาคุณ แด่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

รัตนา บัวนาค

กรกฎาคม 2562

สารบัญ

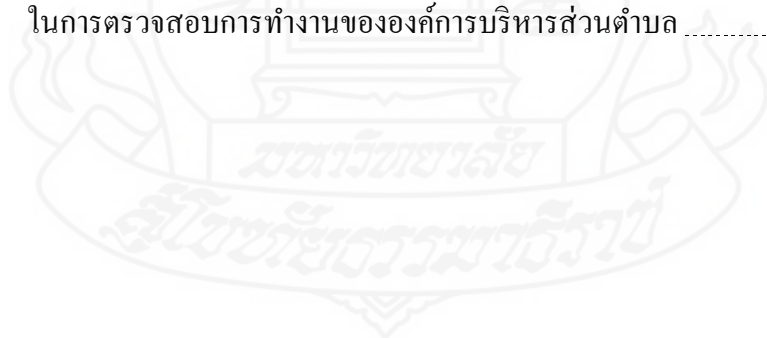
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	7
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	15
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	22
ความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	37
ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม	39
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	41
กรอบแนวคิดการวิจัย	47
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	57
ตอนที่ 2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	61
ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	71
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปการวิจัย	76
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	94
ก รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	95
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
ค บทสัมภาษณ์	105
ง รูปภาพประกอบการวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	153
ประวัติผู้วิจัย	157

สารบัญภาพ

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ข้อมูลประชากร กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	49
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล	61
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	62
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล	64
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	65

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 45

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้มากขึ้น ตามที่รัฐบาลกลางได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ได้ถูกบรรจุไว้ในมาตรา 247 ถึง 254 ในหมวด 14 ของรัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช 2560 ซึ่งนับว่าเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ และการเรียนรู้ การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยขึ้นกับการพัฒนาชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยจะต้องมี 4 มิติ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน โดยการมีการเมืองเป็นฝ่ายบริหารจัดการประเทศตั้งแต่ ชุมชนท้องถิ่น ถึงระดับชาติ การเมืองเป็นเรื่องอำนาจจัดสรรผลประโยชน์ในสังคมเป็นตัวกำหนดกิจกรรมของสังคมนั้น ๆ ในทุกแง่ทุกมุม โดยอำนาจจัดสรรผลประโยชน์ในสังคมนั้น ๆ จะต้องเป็นธรรมและยั่งยืน การเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตยได้เลือกรูปแบบการควบอำนาจ (Fusion of Power) โดยทั่วไปเรียกว่าระบบ รัฐสภา (Parliamentary System) เป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาจากประเทศ อังกฤษ โดยที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม และเป็นสัตว์การเมือง “ไม่ว่าคุณจะเกี่ยวข้องกับการเมืองหรือไม่ แต่การเมืองจะเกี่ยวข้องกัชีวิตคุณแน่นอน” นั่นก็คือการเมืองจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิต และการดำรงชีวิตทุกด้านทุกมิติ เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การเมืองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม (สถาบันพระปกเกล้า, 2560, น. 2)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นองค์กรที่ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการปกครองและการมีส่วนร่วมในการบริหารชุมชนของตนเอง จึงเป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่น บริหารจัดการโดยประชาชนในท้องถิ่นและดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ในการรับทราบปัญหาที่

เกิดขึ้นจริง และการดำเนินการ แก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
 ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล นับว่าเป็น
 ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การจัดบริการสาธารณะตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และเป็นไป
 ตามความต้องการของประชาชน อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
 (โกวิทย์ พวงงาม, 2549, น. 3)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองถือเป็นบริบทที่สำคัญยิ่งในการปกครอง
 แบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นการสะท้อนอำนาจประชาธิปไตยที่เป็น
 ของประชาชนอย่างแท้จริง และในรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2560 ยังได้กำหนดบทบาทของ
 ประชาชนในการมีส่วนร่วมทั้งการเมืองการพัฒนาตามบริบทของท้องถิ่นตนเอง โดยได้กระจาย
 อำนาจการ ปกครองไปสู่ส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
 วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น สรุปไว้ว่า 1) ต้องมีความต้องการ การปกครอง
 ระบอบประชาธิปไตย 2) ต้องเคารพกติกาการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย 3) สนใจการมี
 ส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง 4) ยอมรับในความเสมอภาคของบุคคล 5) การไม่
 ยอมรับ การใช้อำนาจ คือ ธรรมแต่ธรรมคือ อำนาจ 6) ต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของคนอื่น 7) การ
 รู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล 8) มองโลกในแง่ดีไว้วางใจผู้อื่น 9) ต้องมีความสีกในหน้าที่
 พลเมืองของตน (วิชัย ต้นศิริ, 2547, น. 5)

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (16) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 ของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
 พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 69/1 กำหนดให้การปฏิบัติงานตาม
 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้
 วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
 แผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล
 การปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งตามกฎหมายทั้งสองฉบับชี้ให้เห็นแนวนโยบาย
 ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อมุ่งเน้น
 ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการบริการสาธารณะอันจะทำให้เกิด
 ความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรักและหวงแหน ซึ่งจะก่อให้เกิด การพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่เป็น
 ประโยชน์ต่อประชาชน (กรรณิกา ชมดี, 2544, น. 5)

องค์การบริหารส่วนตำบลพงตาเี่ยมเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง จัดตั้งเป็นตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2532 และประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2539 ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เดิมตั้งอยู่เลขที่ 64 หมู่ที่ 6 อยู่ในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง ต่อมาเมื่อปลายปี พ.ศ. 2550 จึงได้ย้ายสำนักงานมาตั้งอยู่เลขที่ 199 หมู่ 3 ถนนบ้านบึง-แกลง ตำบลพงตาเี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง การมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับต่ำ เนื่องจากการรับทราบข่าวสาร ความเพิกเฉยในสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ความไม่สนใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ตื่นตัวทางการเมืองมากพอ ซึ่งอาจทำให้การจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตาเี่ยมไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตาเี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งประเด็นในการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมเลือกตั้ง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ใช้เป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพงตาเี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ต่อไป

2. คำถามการวิจัย

2.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตาเี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีลักษณะอย่างไร

2.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตาเี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยองมีอะไรบ้าง

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

3.2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (mix method) โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก และการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ปลัด ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้นำชุมชน เจ้าคณะอำเภอ

4.1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 7 ชุมชน ซึ่งมีจำนวนประชากร 4,425 คน โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 1973, p. 725) หาได้จำนวนทั้งสิ้น 367 คน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านกิจกรรมเลือกตั้ง 2) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561 – สิงหาคม 2562

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้ทราบและเข้าใจลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

5.2 ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของการเมืองท้องถิ่นทั่วไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกิจกรรมเลือกตั้ง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมของอบต. ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานของ อบต. และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานของ อบต.

6.1.1 กิจกรรมการเลือกตั้ง หมายถึง การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้ง

6.1.2 การสนับสนุนกิจกรรมของ อบต. หมายถึง การเข้าร่วมรณรงค์ใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การชักชวนคนที่รู้จักไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเป็นกระบอกเสียงในการบอกต่อถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ให้ผู้อื่นทราบเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของ อบต. การร่วมบริจาคทรัพย์สินหรือเงินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง การติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน การสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้นจากคนที่รู้จัก การได้รับมอบหมายจาก อบต. คอยดูแลควบคุมงานหรือโครงการในพื้นที่ และการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของ อบต. ตอบข้อสงสัยให้คนรู้จัก

6.1.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. หมายถึง การติดตามข่าวสารของ อบต.อย่างสม่ำเสมอ การให้ความร่วมมือในการบริหารงานของ อบต. การเข้าร่วมรับฟังการประชุมของ อบต.เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ และการให้ความสนใจติดตามการบริหารงานของ อบต.อย่างสม่ำเสมอ

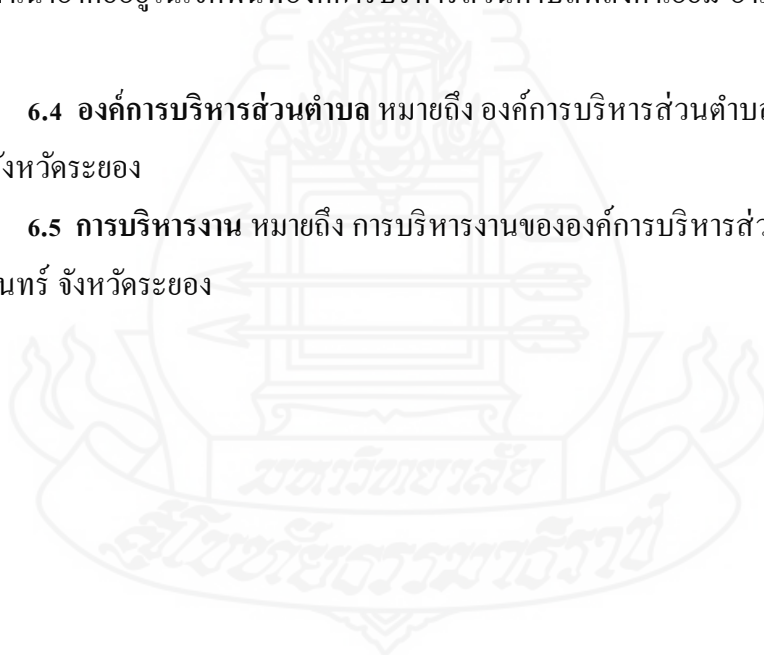
6.1.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ อบต. หมายถึง การให้ความสนใจในแผนงานของ อบต. การกล้าแสดงความคิดเห็นต่อ อบต.และสาธารณะ การร่วมใช้สิทธิออกเสียงคัดค้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมของ อบต. การร่วมใช้สิทธิออกเสียงถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิก อบต.ที่บริหารงานไม่เหมาะสม

6.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ประชาชนไม่ว่าเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่ม ที่เห็นพ้องต้องกันเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินงานโดยร่วมกันคิด ร่วมวางแผนร่วมการมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติการ และร่วมในการติดตามประเมินผล

6.3 ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6.4 องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

6.5 การบริหารงาน หมายถึง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. ความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
5. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม
6. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

บุสดี ไชยสุโพธิ์ (2552, น. 10) กล่าวว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากภาครัฐส่วนกลาง ให้แก่องค์กรอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระ องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน โดยเฉพาะภาคประชาชน ไปดำเนินการแทน ซึ่งการถ่ายโอนดังกล่าว อาจจะมีลักษณะเป็นการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ ซึ่งเป็นการแบ่งภารกิจให้แก่องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจดำเนินการ หรือ เป็นการถ่ายโอนโดยยึดพื้นที่เป็นหน่วยงานย่อยในการดำเนินการ

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2554) กล่าวว่า การกระจายอำนาจ (decentralization) หมายถึง การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ มิใช่การแบ่งอำนาจอธิปไตยของชาติ การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมิใช่การสร้างอธิปไตยหากแต่เป็นการให้ (ยอมรับ) สิทธิในการปกครองตนเองของชุมชน และภูมิภาคภายใต้อธิปไตยของชาติหนึ่ง ๆ ร่วมกัน การกระจายอำนาจในบริบทของการปฏิรูประบบการเมือง การปกครองของไทยจึงมีนัยโน้มเอียงตามความหมายของ

การแบ่งปันอำนาจการตัดสินใจ (หรือในภาษากฎหมายของไทย เรียกว่า การวินิจัยสั่งการ) อันเกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณะ (public affairs) ของรัฐส่วนกลางไปยังหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ หรือเป็นการลดอำนาจจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค (decentralized) ซึ่งหมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ อำนาจหน้าที่ และภารกิจความรับผิดชอบจากภาครัฐส่วนกลาง (ศูนย์กลาง หรือศูนย์รวมอำนาจ) ไปยังพื้นที่ หรืออาณาเขตรอบ ๆ จากระดับบนไปสู่ระดับล่าง หรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่น โดยถ่ายโอนให้แก่องค์กรอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระ องค์กรท้องถิ่น หรือแม้แต่เอกชนไปดำเนินงานแทนการถ่ายโอนดังกล่าว อาจเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ กล่าวคือ อาจจะมีลักษณะเป็นถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ(functional) ซึ่งเป็นการแบ่งภารกิจให้แก่องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจดำเนินงาน หรือเป็นการถ่ายโอนยึดพื้นที่เป็นหลัก (geographical) ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่เป็นหน่วยย่อยในการดำเนินการ

1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นหลักการกระจายอำนาจปกครองเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นนอกจากองค์กรของราชการบริหารส่วนกลาง จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง เพียงแต่ขึ้นอยู่กับความกับดูแลเท่านั้น เป็นหลักการหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครอง เป็นการแบ่งอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยอิสระภาพพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการกระจายอำนาจนี้ทำให้เกิดระเบียบการจัดการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโค (2523) ได้สรุปหลักการกระจายอำนาจไว้ว่า

- 1) ไม่ควรให้ท้องถิ่นมีอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบมากนัก เพราะอาจมีรายได้ไม่เพียงพอรายจ่ายและเป็นเหตุให้ต้องพึ่งรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา
- 2) เมื่อกำหนดหน้าที่ใดให้ส่วนท้องถิ่นแล้ว ควรมอบอำนาจให้ด้วย เพื่อให้งานสามารถบรรลุผลสำเร็จ ได้
- 3) การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นควรเป็นไปทีละเล็กละน้อยเพียงพอกับความสามารถในการปกครองตนเอง แต่ต้องมีอำนาจบริหารอย่างอิสระ รัฐบาลควบคุมเท่าที่จำเป็นหรือเป็นเพียงกำกับ

ปธาน สุวรรณมงคล (2547) ได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจว่าเป็นรูปแบบการใช้อำนาจรัฐ ที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจการตัดสินใจในภารกิจหน้าที่บางประการ ไปให้บุคลากรหรือ

หน่วยงานในพื้นที่ การกระจายอำนาจแบ่งออกได้หลายแบบแล้วแต่เกณฑ์พิจารณาแยกระหว่าง การเมืองกับการบริหาร ได้แก่

1) การกระจายอำนาจทางการบริหาร (Administrative Decentralization) เป็นไปตามหลักการแบ่งอำนาจให้กับส่วนภูมิภาค โดยที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจวินิจฉัยสั่งการบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้แทนบริหารราชการส่วนกลางที่ถูกส่งไปปฏิบัติราชการในเขตปกครองต่าง ๆ ของประเทศ ตัวแทนดังกล่าวถูกแต่งตั้งจากส่วนกลาง และยังอยู่ใต้การบังคับบัญชาของส่วนกลาง เช่นเดิม เช่น การที่อธิบดีกรมป่าไม้มอบอำนาจการดูแลภารกิจบางประการของกรมป่าไม้ในจังหวัดให้แก่ป่าไม้จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ โดยที่อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังอยู่ที่อธิบดีกรมป่าไม้ เป็นต้น หรือกรณีที่เป็นผู้ว่าราชการแบบ C.E.O. (chief Executive officer) ก็จัดอยู่ในแบบของการกระจายอำนาจทางการบริหาร โดยที่หน่วยงานส่วนกลางมอบอำนาจ การตัดสินใจ ในการบังคับบัญชาหน่วยงานในสังกัดที่อยู่ในภูมิภาคให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด

2) การกระจายอำนาจทางการเมือง (Political Decentralization) เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ โดยการที่ผู้มีอำนาจรัฐในส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่และการตัดสินใจในบางภารกิจบางระดับ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรการบริหารจำนวนหนึ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐจัดตั้งขึ้น เพื่อให้จัดทำภารกิจบางอย่างแทนรัฐบาล โดยให้มีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

การกระจายอำนาจเน้นไปที่ความสัมพันธ์ของอำนาจจากส่วนกลางกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ต่ำกว่า ซึ่งสรุปได้ 2 ประเภทคือ

1) การกระจายอำนาจทางการเมือง เป็นการกระจายอำนาจหน่วยการเมืองที่ย่อยลงไปให้มีอำนาจในกระบวนการนิติบัญญัติ บริหารและตุลาการ โดยสงวนอำนาจการตัดสินใจขั้นสุดท้ายไว้ที่รัฐบาลกลาง จึงมักจะเป็นรัฐที่เป็นสหพันธรัฐมากกว่ารัฐเดี่ยว เช่น มลรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ที่มีอำนาจอิสระในการปกครองแต่อำนาจทางด้านทหาร และการต่างประเทศ รัฐบาลกลางจะสงวนอำนาจไว้

2) การกระจายอำนาจทางการบริหาร เป็นการกระจายอำนาจที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้หน่วยการปกครองที่ต่ำกว่าอำนาจดำเนินการต่าง ๆ ได้โดยอิสระภายในท้องถิ่น

1.3 ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

ลิจิต ซีเรเวคิน (2548) กล่าวถึงการกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1) ความสำคัญในการกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ เช่น รัฐธรรมนูญ สถานิติ บัญญัติและโครงสร้างส่วนฐาน คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองอย่างแท้จริง คือ รากแก้ว เป็นรากฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2) การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจ และสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้าง การปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควรซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงจากแนวความคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการกระจายอำนาจไม่เพียงแต่ให้โอกาสแก่ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังมีผลต่อเศรษฐกิจการเมืองและสังคมของประเทศอีกด้วย

ความสำคัญของท้องถิ่นหรือการปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กระบวนการความสำคัญอันทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย ดังนี้

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน คือเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ โดยเฉพาะการเลือกตั้งเป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการปกครองตนเอง และเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

2) การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น เพราะการพัฒนาท้องถิ่นทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจทางการเมืองระดับชาติได้โดยง่าย

3) การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ทางการเมือง คือประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันตามวิถีทางการเมืองทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองขึ้นในที่สุด

4) การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่น มีผลกระทบโดยตรงและใกล้ชิด และที่เกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอ ก็จะมีผลทำให้การปกครองท้องถิ่นมีความคึกคักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่การเมืองตลอดเวลา

5) การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักรการเมืองระดับชาติ และนักรการเมืองท้องถิ่นที่ผ่านการเรียนรู้การเมืองท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของนักรการเมืองระดับสูงขึ้น ด้วยเหตุผลที่ได้รับความนิยมศรัทธาจากประชาชนจึงทำให้ได้รับเลือกระดับสูงขึ้น

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ (2554) กล่าวว่า ด้วยแนวทางของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การบริหารการปกครองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและตอบสนองต่อวิถีชีวิตประชาชนในพื้นที่นั้น ทำให้กล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง มีคุณค่าและความสำคัญ ดังนี้

1) สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนภายในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยทางการปกครองจำนวนเล็ก ๆ ที่มีมากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยพื้นที่เหล่านั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้การบริหารและการปกครองที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่รัฐบาลเพียงแห่งเดียว ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนนั้น ๆ จึงจำเป็นต้องกระจายระบบงานให้มีลักษณะคล่องตัวและปรับตัวให้ยืดหยุ่น นั่นก็คือ การสร้างหน่วยการปกครองที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มาจัดทำบริการและแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นและยังจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับหลักความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตย (Democratic Accountability)

2) การปกครองท้องถิ่นเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยในระดับรากหญ้า ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการเลือกตั้ง มีระบบพรรคการเมืองระดับท้องถิ่น มีการต่อสู้และการแข่งขันในทางการเมือง ตามวิถีทางและตามกติกา ในที่สุดก็จะทำให้ประชาชนเข้าใจถึงระบบการปกครองตนเอง เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่อยู่ภายใต้โครงสร้างทางการบริหาร ไม่ว่าจะฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร และที่สำคัญคือการเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชน และในที่สุดจะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองได้ และการที่ปกครองท้องถิ่นช่วยสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง ถือได้ว่าเป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยให้ประชาชน

3) สร้างการมีส่วนร่วม (Participation) การมีอยู่ของรัฐบาลในระดับท้องถิ่นหรือในระดับภูมิภาค ย่อมเอื้อต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองได้มากกว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชนของตน และการเข้ามาบริหารกิจการสาธารณะต่าง ๆ ภายในชุมชนด้วยตัวเอง จะเป็นผลให้ประชาชนเหล่านี้ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในทางการเมืองการปกครองตามหลักการปกครองตนเอง และนำไปสู่การเติบโตของความเป็นพลเมือง ในหมู่ประชาชน

4) สร้างความชอบธรรม (Legitimacy) ความห่างไกลทั้งในทางภูมิศาสตร์และในทางการเมือง ย่อมทำให้การตัดสินใจโดยสถาบันทางการเมืองที่ห่างไกลออกไปจากชุมชนท้องถิ่น อาจจะไม่ได้รับการยอมรับ ในทางตรงกันข้ามหากการตัดสินใจกระทำในระดับชุมชนท้องถิ่น มีแนวโน้มที่จะ การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น ได้รับการยอมรับและเป็นการสมเหตุสมผลมากกว่า ทำให้การตัดสินใจในทางการเมืองการปกครองนั้นมีความชอบธรรม

5) คำรณเสรีภาพ (Liberty) หากอำนาจทางการเมืองการปกครองถูกรวบอยู่ที่ศูนย์กลางมากเกินไป เป็นไปได้อันจะเกิดการใช้อำนาจในทางที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และสร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวมได้ง่าย ในทางตรงข้าม การกระจายอำนาจจึงเป็นมรรควิธีหนึ่งในการปกป้องเสรีภาพของปัจเจกบุคคล โดยการทำให้อำนาจมีการจัดกระจายออกไปอันจะนำไปสู่การสร้างโครงข่ายของการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน (Checks and Balances) ระหว่างศูนย์กลางกับพื้นที่นอกศูนย์กลาง

1.4 มิติของการกระจายอำนาจ

ปธาน สุวรรณมงคล (2554, น. 8-10) กล่าวถึงมิติของการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

1.4.1 การกระจายอำนาจทางการเมือง (political decentralization) เป็นการที่รัฐในส่วนกลางได้ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ (devolution of authorities) มาสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอิสระในการ “ปกครองตนเอง” (self-government) การกระจายอำนาจทางการเมืองเป็นการกระจายอำนาจให้กับทั้งการเมืองภาคตัวแทน (นักการเมืองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และการเมืองภาคพลเมือง (ประชาสังคมและชุมชน) ได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและเป็นรากฐานสำคัญของการเมืองในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

1.4.2 การกระจายอำนาจทางการบริหาร (administrative decentralization) เป็นการที่รัฐในส่วนกลางหรือหน่วยงานของรัฐในส่วนกลางได้มอบหมายอำนาจที่มีอยู่มาให้หน่วยงานของตนเองที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่หรือภูมิภาค การกระจายอำนาจการบริหารมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารเพิ่มมากขึ้น และถือเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐในส่วนกลางในการนำนโยบายรัฐบาล แผน แผนงาน โครงการของหน่วยงานรัฐมาปฏิบัติในระดับพื้นที่

1.4.3 การกระจายอำนาจทางการเงิน (financial decentralization) การกระจายอำนาจทางการเงิน นับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปกครองตนเองของท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยรัฐจัดสรรรายได้ และภาษีที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บได้เองในท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

1.4.4 การกระจายอำนาจทางสังคม (social decentralization) เป็นการที่รัฐบาลได้เพิ่มอำนาจ (empowerment) ให้แก่ชุมชนได้ดูแลชุมชนของตนเอง เช่น การให้ชุมชนมีบทบาทหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน การกระจายทางสังคมจึงมีนัยสำคัญทางการเมืองในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

1.4.5 การกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจหรือการตลาด (economic or market decentralization) เป็นการที่รัฐได้กระจายภารกิจด้านเศรษฐกิจที่รัฐเคยดำเนินการอยู่ไปที่ภาคธุรกิจเอกชนดำเนินการแทนโดยเฉพาะทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท เป็นต้น

1.5 เป้าหมายของการกระจายอำนาจ

ประธาน สวรรณมงคล (2554, น. 20-22) กล่าวถึงเป้าหมายของการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

1.5.1 การกระจายอำนาจมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ด้วยการวางรากฐานทางการเมืองระดับท้องถิ่น โดยการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย

1.5.2 การกระจายอำนาจมุ่งให้ประชาชนได้ “ปกครองตนเอง” อย่างอิสระ โดยสามารถกำหนดเป้าหมาย วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นนั้นเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

1.5.3 การกระจายอำนาจช่วยให้การบริการสาธารณะแก่ประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ตรงตามปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพราะการกระจายอำนาจทำให้การตัดสินใจตกไปอยู่กับประชาชนในท้องถิ่นว่าในการตัดสินใจว่า ทำอะไร ทำอย่างไร และใครควรได้รับประโยชน์

1.5.4 การกระจายอำนาจมุ่งลดภาระของรัฐในส่วนกลางในการบริการแก่ประชาชนในสังคมโดยทั่วถึง โดยเฉพาะท้องถิ่นสามารถช่วยดำเนินการในภารกิจที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ

1.5.5 การกระจายอำนาจมุ่งลดความเป็นราชการลง และไปเพิ่มอำนาจให้แก่ประชาชนและชุมชนแทน เพื่อให้มีบทบาทในการปกครองตนเองหรือกำหนดวิถีชีวิตของคนจุดสำคัญอยู่ที่การลดอำนาจส่วนกลาง ให้คนท้องถิ่นปกครองและบริหารด้วยตนเอง

1.5.5 การกระจายอำนาจมุ่งทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยการเพิ่มอำนาจ (empowerment) การตัดสินใจ และการดูแลทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน วัฒนธรรม ประเพณี

ชุมชนของตนเอง เพื่อให้ชุมชนสามารถตัดสินใจดำเนินการและตอบสนองความต้องการของชุมชนเอง

1.6 อำนาจที่รัฐกระจายไปสู่ท้องถิ่น

ประธาน สุวรรณมงคล (2554, น. 25-28) กล่าวว่า อำนาจที่รัฐกระจายไปสู่ท้องถิ่น มีดังนี้

1.6.1 สิทธิในการปกครองตนเอง การให้ประชาชนในท้องถิ่นได้สิทธิในการปกครองตนเองอย่างอิสระตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น การปกครองตนเอง จึงหมายถึง การที่ประชาชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองตามความต้องการของประชาชน แก้ไขปัญหาของท้องถิ่นอย่างอิสระ แต่เป็นความเป็นอิสระที่อยู่ในขอบเขตของกฎหมายของสังคมประเทศนั้น ๆ

1.6.2 ภารกิจหน้าที่ (functions) รัฐต้องกระจายหรือถ่ายโอนภารกิจ เช่น การศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น ให้แก่ท้องถิ่นดำเนินการตามขีดความสามารถของท้องถิ่นและเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

1.6.3 อำนาจตัดสินใจ เมื่อรัฐถ่ายโอนภารกิจให้ท้องถิ่นแล้ว รัฐต้องกระจายอำนาจการตัดสินใจในภารกิจเหล่านี้ให้กับท้องถิ่นเพื่อให้สามารถปฏิบัติการหน้าที่นั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลดีแก่ประชาชนในท้องถิ่น แต่อำนาจการตัดสินใจที่รัฐมอบให้แก่ท้องถิ่นต้องให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

1.6.4 ทรัพยากรการบริหาร ในการดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจที่รัฐได้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่น รัฐยังต้องแบ่งทรัพยากรการบริหารมาให้อีกด้วย เช่น ภาษีอากรในท้องถิ่น การจัดสรรเงินอุดหนุน บุคลากร เป็นต้น และรัฐต้องกระจายทรัพยากรให้ชุมชนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในชุมชน

1.6.5 การมีส่วนร่วม เป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง และการบริหารงานท้องถิ่นของตนเอง เช่น ร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ของท้องถิ่น เป็นต้น จึงต้องมีการกำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการพัฒนา แก้ไขปัญหาท้องถิ่น โดยการทำเวทีประชาคมเพื่อพิจารณาแผนพัฒนาท้องถิ่นก่อน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงนับเป็นเงื่อนไขที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการกระจายอำนาจที่ดีที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

1.6.6 ภาระรับผิดชอบต่อสาธารณะ เมื่อรัฐกระจายอำนาจหน้าที่และทรัพยากรมาให้แล้ว ท้องถิ่นจะต้องมีภาระรับผิดชอบต่อสาธารณะและประชาชนที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานการบริการที่รัฐกำหนด ในขณะเดียวกันประชาชนก็ต้องรับผิดชอบ

ร่วมกันในการตรวจสอบการใช้อำนาจและทรัพยากรการบริหารที่รัฐมอบให้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

จากข้างต้นสรุปได้ว่าแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการเมืองเศรษฐกิจและสังคม โดยประชาชนจะต้องมีส่วนในการรับรู้ทางการเมืองเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความโปร่งใสและสามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้อย่างเหมาะสม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

2.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของการปกครองตนเอง (Local Self Government) ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518, น. 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองที่เกิดจากหลักการกระจายอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารงานภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของคนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย”

อุทัย หิรัญโต (2523, น. 3) ให้คำนิยามว่า “การปกครองท้องถิ่น คือการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่น การบริหารงานของท้องถิ่น ที่มีองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น”

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2543, น. 19) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น เป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครอง ของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มี อำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง”

เดเนียล วิท (2546, น. 20) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนใน

การบริหารท้องถิ่นตาม หลักการที่ว่าถ้าอำนาจปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาล ของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริการการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่ง ของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน”

อภิชาติ สถิตนิรามัย (2555, น. 2) ได้กล่าวไว้ว่า “การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเอง หรือกำหนดวิถีชีวิตและ อนาคตของชุมชน โดยคนในชุมชน โดยตั้งแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ออกกล่าวได้ว่า เป็นการเปิดศักราชใหม่ของการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ก่อให้เกิดหน่วยปกครองในระดับพื้นที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งนอกจากเทศบาลแล้ว ยังมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล นับรวมจำนวนกว่าหมื่นแห่งทั่วประเทศ เพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ต่อมาภายหลังยังมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ”

จากนิยามการปกครองท้องถิ่นของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปความหมายได้ คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางได้กระจายอำนาจไปยังหน่วยงานบริหารท้องถิ่นที่เกิดจากหลักการกระจายอำนาจร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วน โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและบริหารงานด้วย

2.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, น. 26) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังต่อไปนี้

2.2.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่า การบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจกััดภารกิจที่จะต้องบริหารให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารรมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่น ได้จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านตัวเงิน บุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2.2.2 เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลอย่างเดียวอาจไม่

ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองในท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

2.2.3 เพื่อความประหยัด ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็น โดยให้อำนาจท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจาก รัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

2.2.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

2.3 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือหน่วยงานปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดรูปแบบหนึ่ง โดยปกติการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ เลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อเลือกผู้บริหารท้องถิ่นอีกทีหนึ่ง (เรียกว่าการเลือกตั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมตามลำดับ) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจอิสระ (autonomy) ในการบริหารจากรัฐได้ในระดับหนึ่งตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ สามารถเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตท้องถิ่นของตนได้โดยตรง ส่วนการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยอ้อม สภาท้องถิ่นจะทำหน้าที่เลือกผู้บริหารท้องถิ่นแทนประชาชนในท้องถิ่น กล่าวคือ ประชาชนในท้องถิ่นจะทำหน้าที่เพียงแค่เลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่านั้น แล้วสมาชิกสภาท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นอีกชั้นหนึ่ง

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่ จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ดังนี้การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะ

เป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมา ซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2518, น. 6-7) โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝน ให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการ ของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะ ได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิ และหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

1) การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็น การปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองคือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องพึงเสีย ประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึก ใน ความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไข ปัญหา ของท้องถิ่นของตน (อนันต์ อนันตกุล, 2521, น. 6-7) นอกจากนี้ การปกครองตนเองในรูปของการ ปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงหรือ การกระจายอำนาจไปในระดับต่ำสุดคือ รากหญ้า (Grass roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่ง ของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของ ระบอบประชาธิปไตยมีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งขาด อันหนึ่ง ก็คือการขาดรากฐานในท้องถิ่น (ลิขิต ชีรวะกิน, 2525, น. 3)

2) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญ ของ การกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระ ของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, น. 28-29)

(1) ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

(2) รัฐบาลมีอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการของประชาชน ใน ท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหา และความต้องการ ที่แตกต่างกัน การ แก้ปัญหาหรือจัดบริการ โครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกัน ย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด

ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่า ผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

(3) กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง ดังนั้น หากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่าง และไม่แน่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการ เฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเองแล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุม ดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้นการแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยส่วนรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

(4) การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ทรัพยากร ประชาชนความต้องการและปัญหาข้อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดีการบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไปท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเองไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

(5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย ในประเทศไทย ผู้นำทางการเมืองที่มีชื่อเสียง เช่น นายทองหยด จิตตะวีระ, นายสุรินทร์ เทพกาญจนา เป็นต้น ล้วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อนจนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ (วิญญู อังคนารักษ์, 2518, น. 98)

(6) การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองการปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบท แบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบท ที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ซึ่งการพัฒนาชนบทที่

สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยเหลือตนเองของท้องถิ่นทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกันโดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเองซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มิเช่นนั้นแล้ว การพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ “หยิบยื่นยัดใส่” หรือกึ่งหยิบยื่นยัดใส่” เกิดความคาดหวัง ทุกปีจะมี “ลาถลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพาไม่ยอมช่วยเหลือตนเอง อันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบอบประชาธิปไตย (ลิขิต ชีรเวทิน, 2528, น. 3-4) ดังนั้น การกระจายอำนาจจึงจะทำให้เกิดลักษณะการพึ่งตนเองซึ่งเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาชนบทอย่างยิ่ง

2.4 องค์ประกอบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2546) กล่าวว่า ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

2.4.1 สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่นเพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงออกให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2.4.2 พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่ระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการเช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎหมายที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาคด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

2.4.3 การกระจายอำนาจ และหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับนโยบายของทางการเมือง และการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

2.4.4 องค์กัรนิติบุคคลจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติมิชอบเขตการปกครองที่แน่นอนมีอำนาจในการกำหนดนโยบายออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น

2.4.5 การเลือกตั้งสมาชิกองค์กร หรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมด หรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

2.4.6 อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติภารกิจภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องอนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

2.4.7 งบประมาณของตนเองมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

2.4.8 การควบคุมดูแลของรัฐเมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐบาล และประชาชนโดยส่วนรวมโดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่าไม่มีอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมีฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจให้การควบคุมดูแลอยู่

2.5 หลักการปกครองท้องถิ่น

ประยัต หงส์ทองคำ (2553) ได้อธิบายหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

2.5.1 การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองส่วนหนึ่งของประเทศ หมายถึง การปกครองของชุมชนหนึ่ง (Territorial Community) ซึ่งรัฐมอบอำนาจให้ดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในชุมชนนั้น ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงเป็นการปกครองระดับย่อยของประเทศ รองจากการปกครองส่วนภูมิภาคและรัฐบาลกลาง

2.5.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยไม่ต้องขอคำสั่งจากส่วนกลาง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอย่างแท้จริง

2.5.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง โดยมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสิทธิในการกำหนดงบประมาณของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ การบริหารกิจการ และใช้บังคับแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

2.5.4 มีองค์กรจำเป็นในการปกครองตนเอง (Necessary Organization) คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการและวิธีที่กำหนดไว้ในกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารท้องถิ่น

2.5.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทน สัมภาษณ์เลือกตั้งเป็นผู้แทนท้องถิ่นเข้าฟังการประชุม

สภาท้องถิ่น ตรวจสอบการบริหารงานท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นได้
 บริหารงานในหน้าที่ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ และภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น
 อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการปกครองท้องถิ่นยังช่วย
 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในกลไกการปกครองระบอบประชาธิปไตย เกิดความสำนึกในสิทธิ
 เสรีภาพทางการเมือง ตื่นตัวทางการเมือง และที่สำคัญยังมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความ
 รับผิดชอบต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม”

สรุปการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้น โดยรัฐบาลกลางมอบอำนาจในทางการปกครอง
 และการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างให้แก่ประชาชนท้องถิ่นไปดำเนินการ โดยมีอำนาจอิสระใน
 การดำเนินการภายในขอบเขตของกฎหมายเป็นผลจากแนวความคิดของการกระจายอำนาจ
 ก่อให้เกิดองค์การหรือการปกครองท้องถิ่น ขึ้น โดยรัฐบาลกลางมอบอำนาจในทางการปกครองและ
 การจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างให้แก่ประชาชนท้องถิ่นไปดำเนินการ โดยมีอำนาจอิสระในการ
 ดำเนินการภายในขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจใน
 การเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่นด้วยตนเอง จึงเป็น
 พื้นฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้เรียนรู้การเมืองการปกครอง ในทางปฏิบัติอันจะเป็นประโยชน์
 ต่อการพัฒนาทางการเมืองในรับประเทศต่อไป

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
 องค์กรบริหารส่วนตำบลพลพองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับ
 การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

คำว่า “การมีส่วนร่วม” หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Participation” มีนักวิชาการ
 หลายท่านได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ มีทั้งความหมายที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันไปตาม
 ความเข้าใจ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลไว้ดังนี้

Sherry R. Amstein (1969) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ถือเป็นอำนาจ
 ประเภทหนึ่งของประชาชนและเป็นกระบวนการการจัดสรรอำนาจ (Redistribution of power)
 โดยส่งเสริมให้ประชาชนผู้ไร้ซึ่งอำนาจ (The Have-Nots) ที่มักไม่มีโอกาส ถูกกีดกัน หรือถูกแยก
 ออกจากกระบวนการทางการเมืองและเศรษฐกิจทั้งหลายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
 กระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ให้ประชาชนซึ่งไร้ซึ่งอำนาจสามารถ

กำหนดแนวทางในการรับรู้และแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การกำหนดเป้าหมายและนโยบายสาธารณะ การจัดสรร- ใช้จ่าย รายได้ภาษีอากร การดำเนินงานกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ และการเปิดเผย และการกระจายผลประโยชน์

สถาบันพระปกเกล้า (2554, น. 2) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าใจไปร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระในทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้น ๆ โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าใจร่วมอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด

ทงศักดิ์ คุ่ม ไช้ น้ำ (2540, น. 93) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาตนเอง ร่วมให้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญ ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสและได้ใช้โอกาสที่ได้รับ แสดงออกซึ่งความรู้สึกริเริ่มคิด แสดงออกซึ่งสิ่งที่เขามี แสดงซึ่งสิ่งที่เขาต้องการ แสดงออกซึ่งปัญหาที่กำลังเผชิญและแสดงออกซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหา และลงมือปฏิบัติโดยการช่วยเหลือของหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด

3) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งรูปของบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ

วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์ (2540, น. 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน โดยการร่วมคิด ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และร่วมในการติดตามประเมินผล

อรทัย ก๊กผล (2552, น. 17-18) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนด กฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด

ไม่ใช่การจัดเวทีการมีส่วนร่วมเพียงครั้งเดียว ตัวอย่างเช่น ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ

ภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553, น. 12 อ้างอิงจาก Wiener, 1971, pp. 161-163) ได้รวบรวมความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ในหลายลักษณะต่าง ๆ ใน 10 ประการ ได้แก่

1) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ การกระทำในรูปแบบการสนับสนุนหรือเป็นการกระทำเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล (Support and Demand)

2) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ พยายามเพื่อก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการใช้อิทธิพล (Influence) ต่อการปฏิบัติงานของรัฐบาลหรือการเลือกสรรผู้นำรัฐบาล

3) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายของพลเมือง (Legitimate)

4) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ การกระทำที่มีตัวแทนทางการเมือง (Representation)

5) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ สภาพที่บุคคลไม่ต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (Alienation) เพราะเห็นว่า การเข้ามามีส่วนร่วมนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง ซึ่งแตกต่างจากการเฉยเมยทางการเมือง (Apathy) เป็นการขาดความสนใจต่อการเมืองทั้งสิ้น

6) ผู้ที่เข้าร่วมทางการเมือง หมายถึง ผู้กระตือรือร้น (Active) หรือผู้ที่มีความตื่นตัวทางการเมืองเป็นพิเศษ (Activists) เช่น ผู้ที่สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การร่วมประชุมทางการเมือง และการให้ความสนใจต่อปัญหาสาธารณะ นอกจากนั้นยังรวมถึงการเข้าร่วมทางการเมืองในระดับต้น ๆ ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นการกระทำที่มีแรงจูงใจน้อยมาก หรือการไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่มีการพูดคุยกับเพื่อนบ้านในเรื่องเกี่ยวกับการเมือง การแสดงความคิดเห็นและการแสดงประชามติทางการเมือง รวมทั้งการให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน

7) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ การกระทำที่มีต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเป็นสถาบัน และการมีการจัดตั้ง นอกจากนั้น ยังรวมไปถึงการกระทำที่เป็นครั้งคราว ซึ่งเกิดขึ้นมาอย่างทันทีทันใด และบิบบิ้นความรุนแรง เช่น การจลาจล การยกพวกตีกัน การรวมกลุ่มและการลอบฆ่านักการเมือง

8) การเข้าร่วมทางการเมือง คือ การกระทำที่เป็นความพยายามในการที่จะเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติการของราชการ (Bureaucratic Actions) และนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

9) การเข้าร่วมทางการเมืองคือการกระทำที่มีผลต่อการเมืองในระดับชาติ (National Politics) และการเมืองในระดับท้องถิ่น

10) การเข้าร่วมทางการเมืองคือการกระทำทางการเมือง (Political Action) แต่ในขณะเดียวกัน แต่ละสังคมมีการกระทำทางการเมืองแตกต่างกันออกไป ตามบริบทของสังคมนั้น ๆ เช่นว่า ในสังคมหนึ่งถือว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการกระทำที่เกิดจากความสมัครใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ตาม หรืออาจเกิดขึ้นเพียงบางครั้งคราวหรือต่อเนื่อง

จากข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเกิดความรู้สึกและความต้องการว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความเป็นอิสระมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือการประกอบกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน สามารถจัดการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาได้ด้วยตนเอง รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสามารถขยายเครือข่ายในเขตพื้นที่ เช่น ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการติดต่อกับราชการ และด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง เป็นต้น

3.2 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เจมส์ แอล. เครย์ตัน (Jame L. Kayton 1989, pp. 161) กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ว่าในหน่วยงานใดก็ตามเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา เพราะการมีส่วนร่วมมีคุณประโยชน์หลากหลายประการ อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่จะได้จากการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับความจริงใจและความจริงจังในการดำเนินการด้วย ประโยชน์โดยทั่วไป คือ

3.2.1 เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นต่าง ๆ จะช่วยให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่ครบถ้วน รอบคอบมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบและได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะการตัดสินใจที่กระทบกับประชาชนโดยตรง

3.2.2 ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น รับทราบข้อมูลคาอธิบายต่าง ๆ เห็นประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับ จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ แน่นนอนว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีค่าใช้จ่ายและใช้ระยะเวลา แต่เมื่อประชาชนยอมรับ การนำโครงการไปสู่การปฏิบัติจะรวดเร็วขึ้น ซึ่งในประเด็นนี้จะเห็นว่าโครงการของภาครัฐที่เร่งการตัดสินใจหรือปกปิด เมื่อประชาชนทราบภายหลัง และต่อต้านบางโครงการนำไปสู่การปฏิบัติไม่ได้ ถ้าช้าเป็นปีๆ บางโครงการสามารถก่อสร้างได้เสร็จและประชาชนไม่ยอมให้เข้าดำเนินการ กลายเป็นอนุสาวรีย์ร้าง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายงบประมาณดังกล่าวสามารถนำไปสร้างคุณประโยชน์ได้มากมาย

3.2.3 การสร้างฉันทามติ สำหรับสถานการณ์ปัจจุบันการสร้างฉันทามติอาจเป็นเรื่องยาก สังคมเราหลายร่างเป็นพหุลักษณะและต้องยอมรับความหลากหลายแตกต่างทางความคิด กลไกที่ช่วยให้ความแตกต่างนั้นได้มีการแลกเปลี่ยน คือ กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทางหลักการ เราเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจช่วยป้องกันความขัดแย้งได้ แต่ในสังคมไทยที่ผ่านมา ภาครัฐมักดำเนินการตัดสินใจไปก่อน เมื่อประชาชนต่อต้านจึงจัดกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเข้าไปแล้ว หากเกิดเป็นความขัดแย้งขึ้น จำเป็นต้องใช้หลักการจัดการความขัดแย้งเข้ามาแทน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงสามารถช่วยลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

3.2.4 ร่วมมือในการนำไปปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชนเมื่อประสบความสำเร็จ จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

3.2.5 ช่วยทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความใกล้ชิด สร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรู้สึกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นของประชาชนไม่ใช่เป็นของนักการเมืองเท่านั้น นอกจากนั้นด้วยความใกล้ชิด ผู้บริหารท้องถิ่นจะไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชน และเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน

3.2.6 ช่วยพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน

3.2.7 ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น การมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม และช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นสอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

3.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้แตกต่างกันออกไปดังนี้

กูลิตซ์ ชันติกูล (2553, น. 1 อ้างอิงจาก Almond & Powell, 1976, pp. 145-146) ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ ดังนี้

1) รูปแบบตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Conventional Forms) สามารถแบ่งเป็นรูปแบบย่อย ๆ ได้ดังนี้

(1) การออกเสียงเลือกตั้ง

- (2) การสนทนาเรื่องการเมือง
 - (3) การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
 - (4) การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ
 - (5) การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง
- 2) รูปแบบไม่เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Unconventional Forms) แบ่งเป็นรูปแบบย่อย ๆ ดังนี้

- (1) การยื่นข้อเรียกร้อง
- (2) การเดินขบวน
- (3) การเข้าประจันหน้ากัน
- (4) การละเมิดกฎหมายของสังคม
- (5) การใช้ความรุนแรงทางการเมือง
- (6) สงครามแบบกองโจรและการปฏิวัติรัฐประหาร

พงษ์สวัสดิ์ อักษรสวัสดิ์ (2550, น.26 อ้างอิงจาก Milbrath, 1971, pp. 12-16) ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 6 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่

1) การเลือกตั้ง (Voting) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สามารถแยกกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นเพียงการแสดงออกของประชาชนถึงความจงรักภักดีต่อระบอบการเมืองมากกว่าเป็นการกระทำตามความต้องการของตนเป็นการไปทำตามความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมากกว่าที่จะเชื่อว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นจะมีผลทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป

2) การเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (Party and Campaign Workers) หมายถึง การเข้ามีส่วนร่วมในพรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงการบริจาคเงินช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้งการชักชวนประชาชนไปลงทะเบียนเพื่อสิทธิในการลงคะแนนการเข้าร่วมและสนับสนุนพรรคการเมืองการพยายามชักชวนให้ประชาชนลงคะแนนเสียงแก่พรรคหรือผู้สมัครที่ตนขอการลงสมัครรับเลือกตั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้เป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกชนกับรัฐ

3) การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน (Community Activities) เป็นการก่อตั้งกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมหรือร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วเพื่อเข้าไปมีบทบาทเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะหรือติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคมผู้มีบทบาทในชุมชนจึงนับว่าเป็นผู้มีความกระตือรือร้นสูงตลอดจนมีระดับความผูกพันทางจิตใจกับชุมชน

4) การติดต่อกับทางราชการ (Contracting Officials) เป็นกิจกรรมที่เน้นเฉพาะของบุคคลซึ่งจะมีผลโดยตรงกับบุคคลนั้นเองเท่านั้นเช่นการติดต่อกับทางราชการในเรื่องเสียภาษี โรงเรียน การทำถนน การติดต่อขอรับสวัสดิการ เป็นต้น

5) การเป็นผู้ประท้วง (Protestors) ขอบเขตของกิจกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบนี้คือการเข้าร่วมเดินขบวนตามถนนหรือก่อให้เกิดจลาจล (ถ้าจำเป็น) เพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้องการประท้วงที่เปิดเผยต่อสาธารณชน

6) การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง (Communicators) ได้แก่ การติดต่อข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ การส่งข่าวสารแสดงการสนับสนุนให้แก่ผู้นำทางการเมืองเมื่อเขากระทำในสิ่งที่ถูกต้องหรือส่งคำคัดค้านเมื่อเขากระทำในสิ่งที่เลวร้าย การร่วมอภิปรายทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชน การให้ความสนใจแก่ทางราชการและการเขียนจดหมายหรือบทความถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้เข้าร่วมลักษณะนี้มักจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมากและมีความสนใจทางการเมืองมากด้วยการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง เหล่านี้จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากกว่าเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หรือผู้รักชาติ แต่จะไม่แสดงออกด้วยการประท้วง

Verba & Kim (1978, pp. 53 – 54) ได้จำแนกลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 4 รูปแบบ

1) การใช้สิทธิเลือกตั้ง (Voting) เป็นกิจกรรมของบุคคลแต่ละคนในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจในทางการเมือง และนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมรัฐบาล แต่การใช้สิทธิเลือกตั้งจะแตกต่างไปจากกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ ที่ต้องการความริเริ่มเพียงเล็กน้อย และสังคมเป็นผู้กำหนดโอกาสให้ เช่น 4 ปี ต่อครั้ง ถือเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด

2) การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (Campaign Activity) เป็นกิจกรรมที่ยากขึ้นและต้องการความคิดริเริ่มมากกว่าการเลือกตั้ง ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่สามารถสื่อสารหรือชี้ให้เห็นถึงความนิยมของประชาชน เพราะผู้ร่วมรณรงค์จะมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับผู้สมัครเลือกตั้งอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น

3) การร่วมกิจกรรมของชุมชน (Communal Activity) เป็นกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กรทางสังคมที่พลเมืองร่วมกันดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในกรณีนี้ประชาชนจะร่วมมือกันเพื่อใช้อิทธิพลต่อการดำเนินงานของรัฐ กิจกรรมในรูปแบบนี้เป็นอย่างมีเป้าหมายแน่นอนและมีอิทธิพลมาก

4) การติดต่อเป็นการเฉพาะ (Particularized Contacts) เป็นรูปแบบของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นรายบุคคล ผู้ซึ่งไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เฉพาะตัวหรือของครอบครัว กิจกรรมรูปแบบนี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลน้อยมาก

Huntington & Nelson (1982, pp. 12 - 13) ก็ได้จัดแบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยจัดแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบดังนี้

1) กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral Activity) หมายถึง กิจกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งทุกรูปแบบ

2) การลอบบี้ (Lobby) หมายถึง ความพยายามของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จะเข้ามาเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือผู้นำทางการเมือง เพื่อหาทางเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายโดยให้ข้อมูลต่าง เพื่อประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์

3) กิจกรรมเชิงองค์การ (Organizational Activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เฉพาะอย่าง หรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนร่วม ซึ่งการมีบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือองค์การประเภทนี้ แม้บุคคลนั้นจะไม่ได้กระทำการเพื่อมีอิทธิพลต่อรัฐบาลด้วยตนเอง ก็ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบหนึ่ง

4) การติดต่อเป็นการเฉพาะ (Contacting) หมายถึง การเข้าหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการเป็นส่วนตัว โดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัวหรือครอบครัวหรือหมู่คณะของตนเอง

5) การใช้กำลังรุนแรง (Violence) หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชนบางคนหรือบางกลุ่มพยายามที่จะสร้างขึ้นให้มีผลกระทบต่อตัดสินใจ กำหนดนโยบายของรัฐบาลโดยการทำผู้นำทางการเมือง เช่น ลอบสังหารผู้นำทางการเมืองและรัฐประหาร หรืออาจจะมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง เช่น ปฏิวัติ เป็นต้น

3.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้รัฐสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง และตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีได้มีความหมายแก่การใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยประชาชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น

การมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบ ดังนั้น ถ้าหากประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่ม

กระบวนการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นแล้ว จะทำให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับทราบขั้นตอนการดำเนินงานของ อปท.จะมีผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีความเป็นธรรม ลดการทุจริต และความขัดแย้งในการทำงาน

3.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การกระจายอำนาจให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบ ดังนั้น หากประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นแล้ว จะทำให้การบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับทราบขั้นตอนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีความเป็นธรรม ลดการทุจริต และความขัดแย้งในการดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีความเป็นธรรม ลดการทุจริต และความขัดแย้งในการทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป., น. 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็น ในสังคมประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน รวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีกฎหมายหลายฉบับประกันสิทธิของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมและกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม อาทิ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.2548 นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการยังกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจหรือเป็นองค์ประกอบที่ขาดมิได้ (อรทัย ก๊กผล, 2552, น. 3-4)

3.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกิจกรรมกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง ที่ประชาชนสามารถใช้ประชาธิปไตยทางตรงได้ ในการมีส่วนร่วมการปกครองได้ทุกขั้นตอน เพื่อตัดสินใจและผลักดันนโยบายต่างสู่ภาครัฐ ทั้งนี้รวมถึงการคลี่คลายปัญหาค้นทานุมัติทางการเมือง การใช้อำนาจรัฐที่ฝืนมติประชาชน แม้จะโดยรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยก็ตามซึ่งนำไปสู่ความไม่ยอมรับ ความไม่พอใจ ความตึงเครียด ความขัดแย้ง และเผชิญหน้าระหว่างรัฐบาลกับประชาชนกลุ่มต่าง ๆ โดยเสกสรรค์ ประเสริฐกุล (2548) ได้เสนอไว้ว่าการกระทำที่ปราศจากฉันทานุมัติของประชาชนแต่รัฐบาลยังคงพยายามใช้อำนาจในการดำเนินตามนโยบายตามทิศทางการพัฒนาของตนเองให้ได้ รัฐบาลก็ย่อมต้องหันไปใช้กำลังรุนแรงเข้าบังคับขืนใจ และละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนพลเมืองกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้นทุกที่เป็นธรรมดาซึ่งปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดนี้กำลังจะกลายเป็นภาวะปกติธรรมดา ประเทศไทยภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยปัจจุบัน ได้คาดการณ์ไว้ว่าหากทิ้งไว้ต่อไป อาจจะนำไปสู่ภาวะอนาธิปไตย (Anarchy) ได้ ดังนั้นควรเพิ่มบทบาทที่สำคัญให้แก่บทบาทของการเมืองภาคประชาชนในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและสร้างเสริมกระบวนการประชาสังคม ตามประเด็นที่สำคัญของการเมืองภาคประชาชน 3 ประเด็นคือ

- 1) ลดลักษณะประชาธิปไตยแบบตัวแทนผ่านการเลือกตั้ง เพิ่มขยายประชาธิปไตยทางตรงแบบประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมใช้อำนาจด้วยตัวเองมากขึ้น
- 2) สร้างกระบวนการแสวงหาค้นทานุมัติแบบต่อเนื่อง (continuous consensus) ไม่ใช่เพียงแค่ให้ความสำคัญเพียงการเลือกตั้งเท่านั้น แต่ควรส่งเสริมในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในประเด็นนโยบายสำคัญที่กระทบถึงผลประโยชน์ได้เสีย และทรัพยากรหลักของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นประเด็นหลัก ต้องมีการเปิดให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องนั้น หรือประเด็นนั้น เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา ข้อโต้แย้ง และหาข้อสรุปร่วมกัน โดยที่ทุกฝ่ายอยู่รอดอยู่ร่วมกันและพอรับได้ แทนที่จะอ้างเสียงคนส่วนใหญ่ซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรง ไม่รับรู้เรื่องราวมาเปรียบเทียบและเอาชนะ เสียงแย้งของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและรับผลกระทบโดยตรงอย่างพรั้าเพรื่อ
- 3) เปิดวิถีทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมและการเมืองภาคประชาชนให้แก่ประเทศไทย โดยรัฐต้องไม่ใช้อำนาจรวมศูนย์ในการบังคับและสร้างวิถีพัฒนาเดียว ต้องส่งเสริมให้

ประชาชนผู้มีความคิดหลากหลายในประเทศอย่างเท่าเทียมกัน และเกิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ

จากข้อเสนอของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความเกี่ยวข้องของการเมืองภาคประชาชนที่มีต่อการมีต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

เมื่อพูดถึงเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น จุดมุ่งหมายสำคัญก็เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนในการปกครองตนเอง เป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทั้งทางตรงและทางอ้อมในการบริหาร หรือดำเนินกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนองตอบต่อความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง เพราะการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้นในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2560 จึงได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ต้องเปิดเผย ข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมถึงสร้างช่องทาง ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด เช่นการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อน มีการดำเนิน โครงการต่าง ๆ หรืออาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อประกอบการตัดสินใจนอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีสิทธิเข้าข้อเสนอข้อบัญญัติ หรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ได้อีกด้วย ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นได้ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการคิดและเสนอความเห็น เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมทำงานร่วมกับรัฐและให้กิจกรรมของรัฐได้รับการสนับสนุนจากประชาชน โดยประชาชนมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น

2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โครงการที่จะดำเนินการนั้นเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ประชาชนต้องเป็นผู้รับผลการกระทำของตน ประชาชนจึงควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า จะดำเนิน โครงการหรือไม่ อย่างไร ประชาชนจะได้รู้สึกเป็นเจ้าของและกระตือรือร้นที่จะร่วมดำเนินงาน

3) การมีส่วนร่วมดำเนินการ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ จะเกิดความผูกพันเป็นเจ้าของโครงการและสำนึกว่าจะต้องเข้าร่วมเพื่อให้โครงการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4) การมีส่วนร่วมรับประโยชน์ เมื่อประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ ประชาชนก็ย่อมมีสิทธิในการรับผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้จากโครงการนั้น อาจเป็นทางด้านวัตถุ หรือความสุขทางด้านจิตใจ

5) การมีส่วนร่วมตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ประชาชนบางส่วนได้เข้าร่วมโครงการแต่ต้น บางคนอาจไม่ได้เข้าร่วมแต่ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบจากโครงการไม่โดยตรงก็โดยอ้อมย่อมมีสิทธิที่จะตรวจสอบและติดตามประเมินผลโครงการเพื่อเป็นหลักประกันในความถูกต้องและความโปร่งใสของโครงการ

3.7 วิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน

- 1) การลงสมัครเป็นผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) การสนับสนุนคนดีมีความสามารถให้เข้าไปบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) การไปเลือกตั้งผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4) การเสนอให้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
- 5) การเสียดำเนินการและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานภายในท้องถิ่น
- 6) การให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารท้องถิ่นในการดำเนินงาน/โครงการต่าง ๆ

3.8 การมีส่วนร่วมตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- 1) ติดตามตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ตรงตามความต้องการของประชาชนหรือไม่
- 2) ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าถูกต้อง โปร่งใส และเกิดประโยชน์หรือไม่
- 3) เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อติดตามผลงานหรือพฤติกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4) ขอรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหากเห็นว่าทำงานไม่โปร่งใส
- 5) การเข้าร่วมเป็นประชาคมของท้องถิ่นเพื่อแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณาแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่น
- 6) ตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าตรงกับปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนหรือไม่

7) คัดค้านข้อบังคับ หรือมติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน

8) ถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพฤติกรรมไม่สุจริต

3.8 สิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วม

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ สรุปได้ดังนี้

1) สิทธิการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

2) สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเลือกตั้งที่จะส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ที่จะเข้ามาเป็นผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้พร้อมที่จะเสียสละให้แก่ท้องถิ่น และในส่วนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็จะต้องมีอิสระ และได้รับความเสมอภาคในการเลือกผู้แทนของตน

3) สิทธิของการมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบังคับท้องถิ่น เนื่องจากข้อบังคับท้องถิ่นเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับราษฎรในท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามภารกิจหน้าที่ ประชาชนหรือราษฎรในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญการมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของตน ซึ่งมีกฎหมายรองรับสิทธิและอำนาจของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้

4) สิทธิในการถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ประชาชนไม่ได้มีเพียงแค่สิทธิการเลือกตั้งผู้ที่จะมาเป็นผู้แทนของตนเท่านั้น ประชาชนยังต้องดูแลตรวจสอบสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอำนาจที่สำคัญในการกำกับและตรวจสอบดังกล่าว คือ อำนาจร่วมกันของประชาชนในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป

5) สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้วางหลักทั่วไปไว้ว่า ประชาชนสามารถรับรู้รับทราบ และเข้าตรวจดูเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารใน

รูปแบบอื่นของ ทางราชการได้เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้สิทธิทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในหลักการดังกล่าวได้ใช้ครอบคลุมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ประชาชนในท้องถิ่นย่อมสามารถตรวจสอบ รับทราบข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

6) สิทธิในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายใต้รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีผลที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ดังนั้น การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สมตามเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชนได้ ประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมด้วย หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ซึ่งได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้มีผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 6 คน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา

7) สิทธิการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน พ.ศ.2541 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2543) มีข้อที่สนับสนุนการดำเนินการเศรษฐกิจในชุมชนภายใต้เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ประชาชนสามารถรวมกลุ่มทางอาชีพ และเสนอโครงการเพื่อขอขี้อืมเงินทุนโดยผ่านคณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา

8) การใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลปกครอง ประชาชนในท้องถิ่นสามารถปกป้องสิทธิของตนเอง โดยใช้อำนาจศาลปกครองในการตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเป็นไปโดยชอบหรือไม่ ดังนั้น เมื่อประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ได้รับความสะดวก รวดเร็วดังที่ควรจะเป็น ประชาชนย่อมมีสิทธิในการฟ้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อศาลปกครองได้ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

9) การใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำความเดือดร้อนแก่ประชาชน กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ นับเป็นมาตรการหนึ่งในการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเคารพสิทธิของประชาชน มาตรการดังกล่าวจึงเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

10) การใช้สิทธิฟ้องร้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รับผิดชอบในทางแพ่งและทางอาญา ในฐานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพเป็นนิติบุคคล จึงมีสภาพความรับผิดชอบทั้งในทางแพ่งและทางอาญาได้เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องรับผิดชอบในการกระทำของตน และเมื่อมีความเสียหายหรือการกระทำที่ผิดเกิดขึ้น ประชาชนย่อมจะเรียกร้องและปกป้องสิทธิของตนได้ โดยการฟ้องร้องต่อศาล

11) การใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นย่อมร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

12) การเข้าร่วมในการซื้อและการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในหลักการกระจายอำนาจการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปโดยโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ดังนั้น ในการซื้อและการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น จึงควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้การดำเนินการซื้อหรือการจ้างแต่ละครั้ง ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี

13) สิทธิในการตรวจสอบงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากการมีส่วนร่วมในการซื้อและการจ้าง ประชาชนย่อมต้องได้รับสิทธิในการตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่กำหนดไว้ในแผนงาน สำหรับประมาณการด้านรายรับและรายจ่ายที่แสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน ดังนั้น เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุด ทั้งงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการหรือสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนทราบ

4. ความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

4.1 ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

บุญธรรม นวชนพงศ์ (2547, อ้างถึงใน ชรรมรงค์ ศรีทอง, 2552) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นโดยการดำเนินงานใช้หลักการปกครองตนเองภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการบริการประชาชนด้านการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมตามที่กฎหมายกำหนด

4.2 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีโครงสร้างเป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 7 พ.ศ.2562 ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 45/1 องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเขตเลือกตั้งไม่ถึงหกเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 6 คน ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีหนึ่งเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหกคน
- 2) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีสองเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละสามคน
- 3) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีสามเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละสองคน
- 4) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีสี่เขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน เว้นแต่เขตเลือกตั้งใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุดสองเขตเลือกตั้งแรก ให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน

5) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีห้าเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน เว้นแต่เขตเลือกตั้งใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุด ให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

4.2.2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 58/1 บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง
- 2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

มาตรา 58/2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

4.2.3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 67 ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง

5. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม

5.1 ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เป็นหน่วยปกครองท้องถิ่นและชุมชน เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ประกาศจัดตั้งเป็นตำบล เมื่อ พ.ศ.2532 และประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ.2539 เดิมตั้งอยู่เลขที่ 64 หมู่ 6 ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง ต่อมาเมื่อปลายปี พ.ศ.2550 จึงได้ย้ายสำนักงานมาตั้งอยู่เลขที่ 199 หมู่ 3 ถนนบ้านบึง-แกลง ตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง อยู่ห่างทิศตะวันออกของที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 5 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดระยอง ประมาณ 55 กิโลเมตร มีเนื้อที่ ทั้งหมด 60.09 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้

- 1) หมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด
- 2) หมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ

- 3) หมู่ที่ 3 บ้านพลงตาเอี่ยม
- 4) หมู่ที่ 4 บ้านคลองบางบ่อ
- 5) หมู่ที่ 5 บ้านหนองเงิน
- 6) หมู่ที่ 6 บ้านคลองอ่าง
- 7) หมู่ที่ 7 บ้านคลองสอง

5.2 ประชากร ประชากรที่มีอยู่จริง ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิถุนายน 2561 จำนวน 4,637 คน ชาย 2,332 คน หญิง 2,305 คน จำนวนครัวเรือนที่มีอยู่จริง 888 ครัวเรือน

5.3 สาธารณูปโภค จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 700 หลังคาเรือน

5.4 สภาพทั่วไปของตำบล พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ดินปนทราย เหมาะแก่การเพาะปลูกทำสวนทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง รายได้เฉลี่ยของประชากรประมาณ 67,201 บาท/คน/ปี

5.5 เขตพื้นที่

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.ชุมแสง อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
 ทิศใต้ ติดกับ ต.บางบุตร อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
 ทิศตะวันออก ติดกับ ต.วังจันทร์ อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
 ทิศตะวันตก ติดกับ ต.วังจันทร์ อ.วังจันทร์ จ.ระยอง

5.6 ข้อมูลสถานที่ของตำบล

- 1) วัดคลองบางบ่อ
- 2) วัดพลงตาเอี่ยม
- 3) วัดเขาตลาด
- 4) วัดคลองจำกา
- 5) มัสยิดนูรุ้สสุดา
- 6) ที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม
- 7) วัดมาบตอง
- 8) ตลาดผลไม้อำเภอวังจันทร์

5.7 อาชีพ ประชาชนในพื้นที่ตำบลพลงตาเอี่ยมส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ของประชากร ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบส่วนใหญ่ มีดินที่อุดมสมบูรณ์ ฝนตกตามฤดูกาล เกษตรกรปลูกพืชสวน เช่น ทำสวนผลไม้ สวนยางพารา รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ต้นกล้ายางพารา อาชีพเสริม แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

5.8 การเดินทาง เดินทางโดยใช้ถนนสายบ้านบึง – แกลง (สาย 344) จะผ่านตำบลพลงตาเอี่ยม

5.9 ผลลัพธ์ ผลไม้แปรรูป, ผลไม้ทอดกรอบ (ขนุนทอดกรอบ ทูเรียนทอด)

6. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

พัชรินทร์ โสภา (2558, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า 1.การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ 2.การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศและอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและรายได้ต่อ เดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สีขาริสมิ วาแม (2558, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับท้องถิ่นในอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีในอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีในอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชากรที่เป็นเพศหญิงที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส จำนวน 10,124 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ โดยให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค ทั้งฉบับเท่ากับ .921 ใน การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับท้องถิ่น ทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการติดต่อกับทางราชการ และด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ ค่า F-test ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีในอำเภอศรีสาคร จังหวัด นราธิวาส ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.23 ส่วนค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่ใน ระดับมากที่สุด มี 1 ด้าน คือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่วนที่เหลือระดับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้สื่อสาร ทางการเมือง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการติดต่อกับทางราชการ และด้านการเข้าไปมี ส่วนร่วมกับกิจกรรมพรรค

2) ปัจจัยส่วนบุคคลของสตรีในอำเภอศรีสาคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ ท้องถิ่นโดยภาพรวม พบว่า 1) อายุ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทาง สถิติ 2) สถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ 3) ระดับ การศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ 4) รายได้ต่างกันมี ส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) อาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ

หยดฟ้า ราชมณี (2558, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการเลือกตั้งของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบมุมมองต่อการเมืองและการใช้สิทธิเลือกตั้งของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชจำแนกตามลักษณะด้านประชากรและสังคมของนักศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการใช้สิทธิเลือกตั้ง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 385 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายซึ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ในด้านรูปแบบผู้สนใจทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านรูปแบบกิจกรรมการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย ด้านรูปแบบกิจกรรมการต่อสู้ทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย

2) มุมมองต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีทิศทางในเชิงบวกอยู่ในระดับมาก

3) การเปรียบเทียบมุมมองต่อการเมืองและการเลือกตั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เมื่อจำแนกตาม เพศ ชั้นปี ภูมิภาค รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดา พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี ภูมิภาค รายได้ของครอบครัวอาชีพของบิดาและอาชีพของมารดาที่แตกต่างกันมีมุมมองต่อการเมืองและการเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน

4) การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับกับมุมมองต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชทั้งในภาพรวมและในรายด้านซึ่งได้แก่ ด้านรูปแบบผู้สนใจทางการเมือง ด้านรูปแบบกิจกรรมการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และด้านรูปแบบกิจกรรมการต่อสู้ทางการเมือง

สิทธิชนันท์ วารุณสหรัชภณ (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ บริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อศึกษาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ บริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม โดยกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่เฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วน ท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ใน ระดับน้อย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ประชาชนต้องการเสนอแนะการทำงานของ อบต. และร้องทุกข์เรื่องราวต่าง ๆ ได้หลากหลายช่องทาง ในขณะที่เดียวกันต้องการให้ อบต. ชี้แจงผล การร้องทุกข์ ชี้แจงการใช้งบประมาณ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของ อบต. ให้มากขึ้นและประชาชน ต้องการให้ อบต. เป็นผู้นำที่ประสานงานกลุ่มประชาชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมสามารถแสดงความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางวางแผนพัฒนา อบต. เพื่อประโยชน์ด้านความเป็นอยู่และ คุณภาพชีวิตของประชาชน ควรเปิดโอกาสเข้าร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา อบต.

และการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด

บุศรา โพธิสุข (2559, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจและ 3) เพื่อศึกษาปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 383 คน สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จำนวน 20 คน และสนทนากลุ่ม (focus group) ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 36 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอโดยการบรรยายวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ซึ่งสามารถเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักการบริหารนิยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86 ด้านการตัดสินใจทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.72 และด้านการดำเนินการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 ตามลำดับ ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ และการศึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน ส่วนเพศ และสถานภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพ รายได้ต่อเดือนและตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน

ณัฐรินทร์ เถลิณฤทธิวัฒน์ (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม กลุ่มตัวอย่างคือ สตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขต

เทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบ สมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test และ One-way ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1.สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการจัดตั้งและรวมกลุ่มผลประโยชน์และด้านการแสดงออกของประชาชน อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน 2.สตรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ส่วนสตรีที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการเป็นสมาชิก กลุ่มทางสังคมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วสันต์ จันทจร (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 384 คน ได้แก่ประชาชนทั่วไปอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ

คงฤทธิ์ กุลวงศ์ (2561, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการทำวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ ประชาชนมีความ สนใจในข้อมูลข่าวสารทางการเมืองน้อย ด้านแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ทางการเมืองน้อย ด้านการตัดสินใจ กล่าวคือ ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้นำ และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

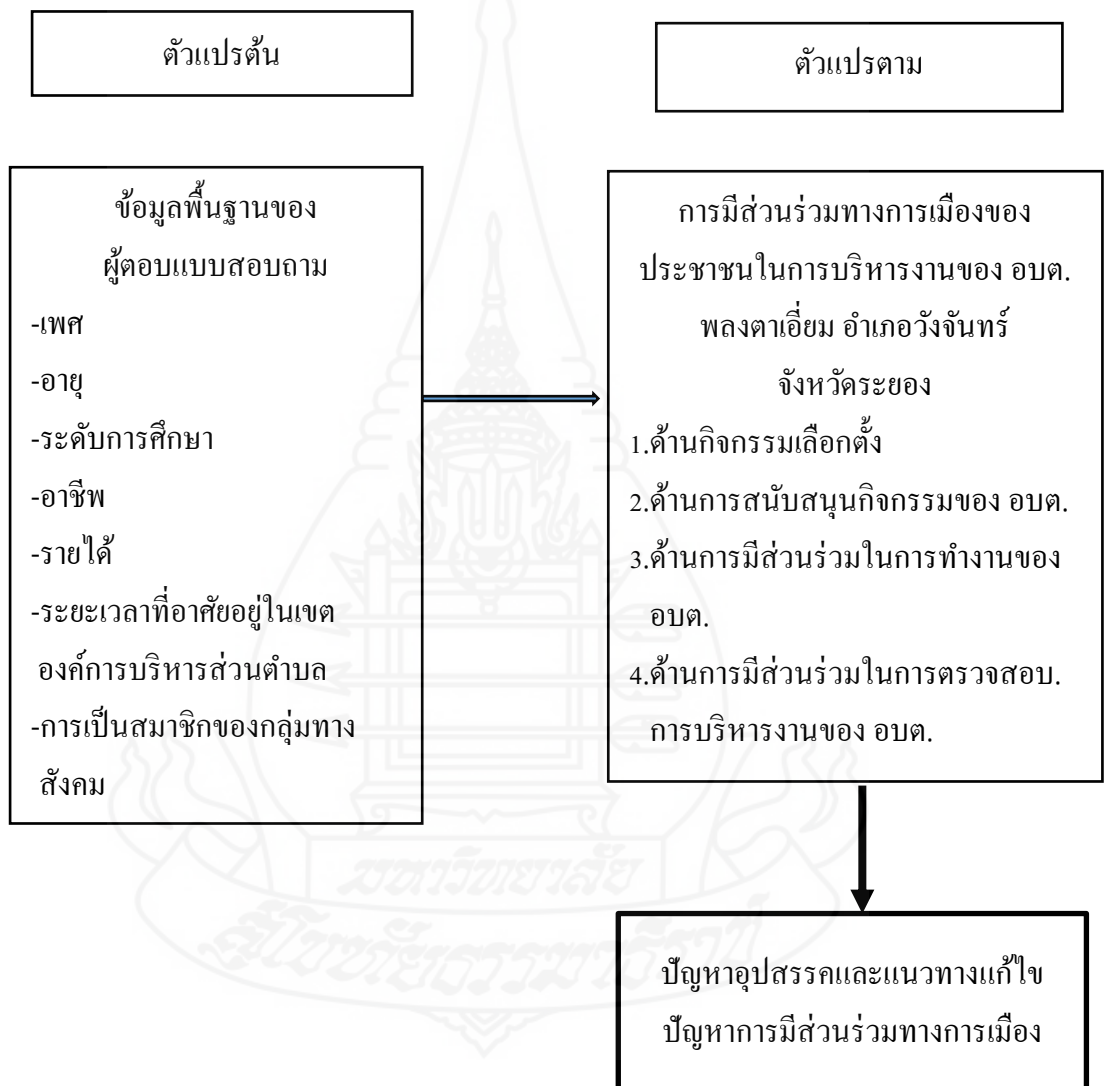
ทางการเมืองน้อย และด้านการติดตามตรวจสอบ กล่าวคือประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบนโยบายของพรรคการเมือง และนักการเมืองน้อย

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ เพื่อหาตัวแปรนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

	การมีส่วนร่วม				
	กิจกรรมการเลือกตั้ง	การสนับสนุนกิจกรรม	การบริหารงาน	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	การตรวจสอบการทำงาน
พัชรินทร์ ไสภา (2558)			✓	✓	
สีชาริสมิ วาแม (2558)	✓	✓		✓	
หยดฟ้า ราชมณี (2558)	✓				
สิทธิธัชชัช วารุณสหรัชภณ (2559)	✓		✓		
บุศรา โพธิสุข (2559)	✓	✓		✓	✓
ณัฐรินทร์ เฉลิมฤทธิ์วัฒน์ (2559)	✓	✓		✓	✓
วสันต์ จันทร์จร (2560)	✓		✓		
คงฤทธิ กุลวงศ์ (2561)	✓		✓		✓

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 เซิงปริมาณ

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 4,425 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 367 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามานะ (Yamane, 1973, p. 125) โดยให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ n คือ จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหรือขนาดของประชากร

E คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (ในที่นี้ใช้ 0.05)

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างคือ

$$n = \frac{4,425}{1 + (4,425)(0.0025)}$$

$$n = 367$$

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน ซึ่งเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลประชากร กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

หมู่บ้าน	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	
	ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด	728	60
หมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ	653	54
หมู่ที่ 3 บ้านพลงตาเยี่ยม	645	53
หมู่ที่ 4 บ้านคลองบางบ่อ	680	56
หมู่ที่ 5 บ้านหนองเงิน	586	49
หมู่ที่ 6 บ้านคลองอ่าง	593	49
หมู่ที่ 7 บ้านคลองสอง	540	45
รวม	4,425	367

ที่มา: สำนักทะเบียนอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1.2 เชิงคุณภาพ

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สุ่มโดย วิธีเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ปลัดค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน กำนัน จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน และเจ้าคณะอำเภอ จำนวน 1 รูป ดังนี้

1) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน

(1) นายประสาน ชาวสะอาด ตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากมีบทบาทในการกำหนดนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น

2) รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน

(1) นายสนิท คำริ้ชอบ ตำแหน่งรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีบทบาทร่วมกำหนดนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น

3) ปลัดค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน

(1) นางสุนทรี แท้วิรุฬห์ ตำแหน่งปลัดค้การบริหารส่วนตำบลเนื่องจาก เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

4) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน

(1) นายเจน จันท์ประทุม ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนออกมาเลือกตั้ง ซึ่งจะสามารถให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงได้

(2) นางอารีย์ คำริ้ชอบ ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่มาก ซึ่งจะรู้ถึงข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูล การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

5) กำนัน จำนวน 1 คน

(1) นายสมเกียรติ เกษร ตำแหน่งกำนัน เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีส่วน สำคัญในการปกครองท้องที่ และมีอิทธิพลการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของ

ประชาชน และรับรู้ความเคลื่อนไหว รวมถึงพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นอย่างดี

6) ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน

(1) นายมาโนช เสถียรวงศ์ ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาตลาด เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการปกครองท้องถิ่น และมีอิทธิพลการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และรับรู้ความเคลื่อนไหว รวมถึงพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นอย่างดี

(2) นายสนิท สมเพ็ชร ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการปกครองท้องถิ่น และมีอิทธิพลการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และรับรู้ความเคลื่อนไหว รวมถึงพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นอย่างดี

7) ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน

(1) นายไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์ ตัวแทนชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมการนับคะแนนเสียงในการเลือกตั้งที่ผ่านมา

(2) นายสังเวย จันทร์หอม ตัวแทนชุมชน เนื่องจากเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ เป็นผู้ที่ประชาชนได้คัดเลือกมาเป็นผู้นำ และให้ความเคารพนับถือ ซึ่งเป็นผู้ที่ชักนำ หรือ โน้มน้าวให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้

(3) นายเถื้อชาย บัวนาค ตัวแทนชุมชน เนื่องจากเป็นบุคคลที่สามารถอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้กับผู้วิจัย และยังเป็นผู้ที่รู้กฎหมายข้อบังคับในการเลือกตั้งเป็นอย่างดี

(4) นายนัธวัชณ์ สุขแก้ว ตัวแทนชุมชน เนื่องจากเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ เป็นผู้ที่ประชาชนได้คัดเลือกมาเป็นผู้นำ และให้ความเคารพนับถือ ซึ่งเป็นผู้ที่ชักนำ หรือ โน้มน้าวให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้

(5) นายมนต์ชัย ธนกนกวรรณ ตัวแทนชุมชน เนื่องจากเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ เป็นผู้ที่ประชาชนได้คัดเลือกมาเป็นผู้นำ และให้ความเคารพนับถือ ซึ่งเป็นผู้ที่ชักนำ หรือ โน้มน้าวให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้

(6) นางสาวปอง จันทร์ทรัพย์ ประธานชุมชนย่อย หมู่ 2 สหกรณ์-สำนักตาเสือ เนื่องจากเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ เป็นผู้ที่ประชาชนได้คัดเลือกมาเป็นผู้นำ และให้ความเคารพนับถือ ซึ่งเป็นผู้ที่ชักนำ หรือ โน้มน้าวให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้

8) เจ้าคณะอำเภอ จำนวน 1 รูป

(1) พระครูวรวงศ์ วิวัตร เจ้าคณะอำเภอวังจันทร์ เนื่องจากเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก และรับรู้ความเคลื่อนไหว ของประชาชนในพื้นที่ สามารถให้ข้อมูลในเชิงลึกได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับเรื่องการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

3.1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

3.1.2 ตอนที่ 2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ลักษณะเครื่องมือมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

5 หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3 หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.1.3 ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด มิได้กำหนดค่าคะแนนและไม่มีข้อกำหนดในการแปลความหมายของคะแนน

3.2 แบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

3.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด และระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ลักษณะเครื่องมือมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

3.2.2 ตอนที่ 2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ลักษณะเครื่องมือมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

3.2.3 ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ลักษณะเครื่องมือมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 วิธี คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

4.1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.1.2 กำหนดนิยามศัพท์และขอบเขตของเนื้อหา และศึกษารายละเอียดของตัวแปรเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.1.3 ดำเนินการร่างแบบสอบถาม โดยนำประเด็นที่ได้ศึกษามาจัดเป็นหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับแนวคิด

4.1.4 นำเสนอแบบสอบถามต่อประธานที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงและแก้ไข

4.1.5 เมื่อผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว จึงทำการศึกษาค่า IOC (Index of Congruency) ด้วยการนำเสนอแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ค่าความเที่ยงตรง และความถูกต้องของภาษาก่อนจะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) นายสุทัศน์ ปัทมาวีรภรณ์ ตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีตำบลชุมแสง

2) นายพิทยา สกุลหาญ ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

3) นางศศิวัฒน์ สาครสินธุ์ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

4.1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ในกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาความชัดเจนของแบบสอบถาม

4.1.7 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ปรากฏได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

4.1.8 ปรับปรุงแบบสอบถามและนำเสนอประธานและกรรมการวิทยานิพนธ์

4.1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.2 แบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

4.2.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยสร้างแบบสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ศึกษา

4.2.2 นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

4.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

5.1 แบบสอบถาม

5.1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยมเพื่อขอความอนุเคราะห์ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล จากประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยลงพื้นที่ใน 7 หมู่บ้าน

5.1.2 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้ง 7 หมู่บ้าน จนครบ 367 ชุด

5.1.3 นำแบบสอบถามที่ได้คืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพื่อมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูล โดยลงรหัสข้อมูลเพื่อเตรียมไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.2 แบบสัมภาษณ์

5.2.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงกลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองเพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์

5.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำขึ้นเอง พร้อมหนังสือจากงานประสานงานจากบัณฑิตศึกษาไปให้กลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 15 ท่าน และนัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ใช้การแจกแจงความถี่ และคิดค่าร้อยละ

6.1.2 เกณฑ์การให้คะแนนของการตอบลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.1.3 แบบสอบถามที่ใช้จะประเมินคำตอบเป็น 5 ระดับ (rating scale) อ้างอิงในพิชิตฤทธิ จรูญ (2548)

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่านำหนัก	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ค่านำหนัก	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่านำหนัก	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่านำหนัก	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่านำหนัก	1 คะแนน

6.1.4 การแปลผลค่าคะแนนของตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จะขึ้นกับความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม แปลผลโดยถือตามเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตรอัตราภาคชั้น

$$\frac{5-1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

6.2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ที่สุดโดยวิธีการนำเสนอผลในการนำเสนอความเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์ในแต่ละข้อความ ผู้ศึกษาใช้วิธีพิจารณานำเสนอในรูปแบบการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analytical) และเรียงความ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง” มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1.1 ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) สอบถามประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	188	51.3
หญิง	179	48.7
รวม	367	100.0
2. อายุ		
18-ต่ำกว่า 20 ปี	69	18.8
20-ต่ำกว่า 30 ปี	101	27.5
30-ต่ำกว่า 40 ปี	87	23.7
40-ต่ำกว่า 50 ปี	61	16.7
50 ปีขึ้นไป	49	13.3
รวม	367	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	112	30.5
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	162	44.1
ปริญญาโท	85	23.2
สูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป	8	2.2
รวม	367	100.0
4. อาชีพ		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ	60	16.3
พนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง	132	35.9
ธุรกิจ/กิจการส่วนตัว	42	11.4
ค้าขาย/อิสระ	47	12.9
เกษตรกร/ปศุสัตว์/ประมง	61	16.6
นิสิต/นักศึกษา	25	6.9
รวม	367	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	59	16.1
10,001 – 20,000 บาท	187	51.0
20,001 – 30,000 บาท	50	13.6
30,001 – 40,000 บาท	60	16.3
40,001 บาทขึ้นไป	11	3.0
รวม	367	100.0
6. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล		
ต่ำกว่า 2 ปี	47	12.8
2-3 ปี	42	11.5
4-5 ปี	60	16.3
5-7 ปี	25	6.8
8-9 ปี	58	15.8
10 ปีขึ้นไป	135	36.8
รวม	367	100.0
7. การเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม		
กลุ่มครอบครัว	147	31.3
กลุ่มสมาคม	158	33.7
กลุ่มทางสังคมขนาดเล็ก	133	28.4
กลุ่มชุมชน		
- ชุมชนชนบท	20	5.5
- ชุมชนเมือง	11	3.0
รวม	469	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีจำนวน 367

ตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม ได้ดังนี้

1) เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 และเพศหญิง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7

2) อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 20-ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา 30-ต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และ 18-ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8

3) ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และปริญญาโท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2

4) อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมา ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และเกษตรกร/ปศุสัตว์/ประมง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6

5) รายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมา 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1

6) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล 10 ปีขึ้นไป จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา 4-5 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และ 8-9 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8

7) การเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นสมาชิกกลุ่มสมาคม จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมา กลุ่มครอบครัว จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ กลุ่มสังคมนานาชาติ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างปลายเปิด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 8 กลุ่ม รวม 15 ราย คือ

1) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
2) รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
3) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน

4) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 2 คน
5) กำนัน	จำนวน 1 คน
6) ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน 2 คน
7) ผู้นำชุมชน	จำนวน 6 คน
8) เจ้าคณะอำเภอ	จำนวน 1 รูป

ตอนที่ 2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสอบถามประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน โดยอธิบายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาพบผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ไปได้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง	3.82	0.749	มาก
2. ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเลือกตั้ง	3.64	0.865	มาก
3. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	3.59	0.894	มาก
4. หากพบการซื้อสิทธิ์ขายเสียงผู้ตอบแบบสอบถามจะร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.73	0.823	มาก
รวม	3.70	0.833	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รองลงมา หากพบการซื้อสิทธิขายเสียงท่านจะร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้ตอบแบบสอบถาม เข้าร่วมการรณรงค์ให้ทุกคนไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.89	0.701	มาก
2. ผู้ตอบแบบสอบถามชักชวนคนที่รู้จักไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.49	0.867	มาก
3. ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นกระบอกเสียงในการบอกต่อถึงกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้อื่นได้รับทราบ เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล อีกแรงหนึ่ง	3.42	0.825	มาก
4. ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าร่วมบริจาคทรัพย์สินหรือเงิน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	3.42	0.886	มาก
5. ผู้ตอบแบบสอบถามติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน	3.73	0.689	มาก
6. ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชนจากคนที่รู้จัก	3.63	0.737	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คอยดูแลควบคุมงานหรือโครงการในพื้นที่	3.73	0.791	มาก
8. เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนจะใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของทางองค์การบริหารส่วนตำบล หรือการสอบถามคนที่รู้จักเพื่อตอบข้อสงสัย	3.59	0.772	มาก
รวม	3.61	0.783	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า การเข้าร่วมการรณรงค์ให้ทุกคนไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมา ติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน และเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คอยดูแลควบคุมงานหรือโครงการในพื้นที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีขึ้นในชุมชนจากคนที่รู้จัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ติดตามข่าวสารขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอยู่เสมอ	3.75	0.623	มาก
2. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความร่วมมือในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล	3.69	0.584	มาก
3. ผู้ตอบแบบสอบถามได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมของ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ	3.63	0.596	มาก
4. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจติดตามการบริหารงาน ของคณะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ	3.66	0.617	มาก
รวม	3.68	0.605	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เมื่อ
จำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ติดตามข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่เสมอ อยู่ใน
ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 รองลงมา ให้ความร่วมมือในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และให้ความสนใจติดตามการบริหารงานของ
คณะนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วม
ในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	□	S.D.	แปลผล
1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจในแผนงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.58	0.636	มาก
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม กล้าแสดงความคิดเห็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและสาธารณะ	3.66	0.610	มาก
3. ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงคัดค้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.67	0.636	มาก
4. ผู้ตอบแบบสอบถาม เคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลได้ไม่เหมาะสม	3.65	0.669	มาก
รวม	3.64	0.638	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า เคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงคัดค้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมของ องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 รองลงมา กล้าแสดงความคิดเห็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และสาธารณะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และเคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 กลุ่ม รวม 15 ราย ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และเจ้าคณะอำเภอ ผู้ศึกษาพบผลการวิจัยดังต่อไปนี้

2.2.1 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบลพลพองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านกิจกรรมเลือกตั้ง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลไว้ว่า การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนในการเลือกตัวแทนที่จะเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตย ทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน แต่ประชาชนก็รู้สึกเบื่อการเลือกตั้งซึ่งเกิดจากการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางท่านซื้อสิทธิของประชาชน ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

1) นายประสาน ขาวสะอาด นายกององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “การเลือกตัวแทนที่จะเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยเป็นการให้โอกาสประชาชนเป็นฝ่ายตัดสินใจกำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เป็นการเสริมพลังอำนาจให้แก่ประชาชน จึงต้องตัดสินใจให้ดี เพราะการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ในระบอบประชาธิปไตย” (นายประสาน ขาวสะอาด, มิถุนายน 2561)

2) นายสังเวจ จันทรหอม ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ในระบอบประชาธิปไตย ที่เราต้องไปใช้สิทธิลงคะแนนในการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ ปกป้องผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชน” (นายสังเวจ จันทรหอม, มิถุนายน 2561)

3) นายมาโนช เสี่ยงม่วงส์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 กล่าวว่า “การเลือกตั้งเป็นการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้แทนที่ตนเลือก ถ้าผู้แทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปสามารถทำหน้าที่แทนประชาชนได้อย่างดี มีประสิทธิภาพสมกับที่ประชาชนไว้วางใจ ประชาชนก็จะอยู่ดีมีสุขประเทศชาติและท้องถิ่นเจริญพัฒนา” (นายมาโนช เสี่ยงม่วงส์, มิถุนายน 2561)

4) นายสมเกียรติ เกสร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 กล่าวว่า “ประชาชนไม่ไปเลือกตั้งเนื่องจากเบื่อการเลือกตั้งที่ผ่านมา และผู้สมัครรับการเลือกตั้งบางท่านหาทางซื้อสิทธิของประชาชน” (นายสมเกียรติ เกสร, มิถุนายน 2561)

5) นางสาวสมปอง จันทรทรัพย์ ประธานชุมชนย่อย หมู่ 2 สหกรณ์- สำนักตาเสือ กล่าวว่า “การเลือกตั้งสมัยนี้มีการใช้จ่ายเงินในการซื้อเสียง และมีการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งกันมากมาย โดยแต่ละพรรคการเมืองต่างก็กล่าวโทษกันว่า พรรคคู่แข่งมีการแจกเงินซื้อเสียง แต่ก็ไม่มีใครดำเนินคดีใด ๆ เกิดขึ้นเลย ถึงจะมีกฎหมายที่ระบุนความผิดและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนก็ตาม” (สมปอง จันทรทรัพย์, มิถุนายน 2561)

6) นายลือชาย บัวนาค ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “จากการซื้อสิทธิ์ขายเสียงก็คือการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองมีการสมนาคุณแลกเปลี่ยนกับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งไม่ว่าจะ

เป็นการให้เงิน การให้สินบน หรือการให้สิ่งอื่น ๆ ที่มีมูลค่าโดยมีข้อแม้ว่าผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งนั้น จะต้องเลือกพรรคของตน ถือว่าเป็นปัญหาระดับชาติที่ไม่รู้ว่าจะสามารถแก้ไขได้” (ลือชาย บัวนาค, มิถุนายน 2561)

7) นายสนิท สมเพ็ชร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 กล่าวว่า “ประชาชนยอมรับผู้สมัครที่ใช้เงินซื้อเสียง และการได้รับผลตอบแทนก็กลายเป็นประเพณีนิยมไปแล้วนั้น ผู้สมัครที่ไม่แจกเงินจึงกลายเป็นคนเลี้ยงน้ำใจไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สมัครหน้าใหม่ที่ยังไม่เคยได้รับเลือก ยังไม่มีผลงานมาก่อน ย่อมไม่สามารถที่จะเอาชนะการเลือกตั้งได้เลย” (นายสนิท สมเพ็ชร, มิถุนายน 2561)

2.2.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลไว้ว่าในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองนั้นจะมีการใช้จ่ายเงินจำนวนมาก พรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ประสบปัญหาทางการเงินเพราะมีค่าใช้จ่ายสูง พรรคการเมืองมีเงินสนับสนุนไม่เท่ากัน พรรคการเมืองขนาดใหญ่มีความสามารถในการระดมเงินสนับสนุนได้มากกว่าพรรคการเมืองขนาดเล็ก ดังนั้น จึงเกิดความไม่เท่าเทียมกันทางการเมืองด้วยศักยภาพของพรรค เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้อย่างเท่าเทียมกันจึงมีการสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐและเอกชน ปรากฏคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

1) นายเจน จันทร์ประทุม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่สำคัญการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองจึงต้องมีเงินเข้ามาสนับสนุนหรือเงินอุดหนุนให้แก่พรรคการเมือง หรือประโยชน์อื่น ๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั่วไปและการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง” (นายเจน จันทร์ประทุม, มิถุนายน 2561)

สำหรับเงินค่าบำรุงพรรคหรือเงินบริจาคของพรรคการเมืองไม่เพียงพอ จึงทำให้พรรคการเมืองต้องระดมเงินจากกลุ่มทุนหรือกลุ่มผลประโยชน์ แต่ถ้าพรรคการเมืองรับเงินสนับสนุนจากบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผิดกฎหมายจะทำให้เกิดปัญหาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หรืออาจจะนำไปสู่การคอร์รัปชันได้ การที่พรรคการเมืองได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐก็เป็นการป้องกันไม่ให้พรรคการเมืองต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลกลุ่มทุน และกลุ่มผลประโยชน์ที่มีฐานะการเงินสูง การที่รัฐสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองเป็นหลักประกันว่ารัฐช่วยให้พรรคการเมืองดำเนินนโยบายพรรค การหาเสียงในการเลือกตั้ง การผลักดันนโยบายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนและรัฐสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนบริจาคเงินให้พรรคการเมือง เมื่อแหล่งที่มาของเงิน

สนับสนุนพรรคการเมืองมีความชัดเจนถูกต้องตามกฎหมายยิ่งสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน ประชาชนมีความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

2) นายไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสัน ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “การจัดทำนโยบายพรรค และผลักดันภารกิจให้สำเร็จบรรลุถึงเป้าหมายของพรรคการเมือง พรรคการเมืองจึงต้องมีผู้สนับสนุนจากสมาชิกพรรคการเมืองหรือจากประชาชนโดยตรง” (นายไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสัน, มิถุนายน 2561)

3) นายมนต์ชัย ธนกนกวรรณ ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “การที่รัฐส่งเสริมให้เอกชนบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง เช่น การกำหนดมาตรการทางภาษีโดยมีการลดหย่อนให้แก่ผู้บริจาคหรือส่วนลดจากฐานการคำนวณรายได้พึงประเมินเพื่อเสียภาษีประจำปีเพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง และรัฐสนับสนุนให้พรรคการเมืองใช้สื่อของรัฐประเภทต่าง ๆ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เช่น สื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ เป็นการกระจายเสียงและแพร่ภาพประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของพรรคการเมืองให้แก่สาธารณะด้วย” (นายมนต์ชัย ธนกนกวรรณ, มิถุนายน 2561)

2.2.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลพองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลไว้ว่าประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้รวมถึงการเป็นแกนนำปลุกจิตสำนึกให้แก่ผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครองได้แก่การใช้สิทธิเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจของรัฐ โดยการเป็นแกนนำนั้นสามารถปฏิบัติได้หลายอย่าง เช่น ประกาศโฆษณาประชาสัมพันธ์ การเข้าไปชี้แจงเป็นรายบุคคล การจัดให้มีการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคม โดยการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร สามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน อย่างเช่น การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้และการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้ง การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดเดินรณรงค์เลือกตั้ง ไปตามถนนสายสำคัญต่าง ๆ โดยการเดินแจกใบปลิวตามบ้าน ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

1) นางสาวนทรี แท้ววิรุฬห์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “การให้ข้อมูลข่าวสารด้วยการประชาสัมพันธ์ทำให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานและฝ่ายบริหาร เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างฝ่ายบริหารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยการ

ให้ข่าวสารข้อเท็จจริงและความถูกต้อง มิได้เป็นการจูงใจหรือการโฆษณาชวนเชื่อด้วยกลวจา ช่อม ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกับฝ่ายบริหารขึ้น” (นางสุนทรี แท้วิรุพห์, มิถุนายน 2561)

2) นายสังเวย จันทรหอม ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “การให้ข่าวสารการเลือกตั้งเท่าที่ผ่านมาจัดเดินรณรงค์เลือกตั้ง ไปตามถนนสายสำคัญต่าง ๆ โดยการเดินแจกใบปลิวตามบ้านและขั้นตอนการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง” (นายสังเวย จันทรหอม, มิถุนายน 2561)

3) พระครูวรวงค์ วิวัตร เจ้าคณะอำเภอวังจันทร์ กล่าวว่า “การปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งโดยการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งไปยังทุกส่วนอย่างเข้าถึงประชาชน และทำให้ประชาชนตระหนักว่า การเลือกตั้งเป็นเรื่องที่จำเป็น” (พระครูวรวงค์ วิวัตร เจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

4) นางอารีย์ คำริย์ชอบ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมได้แก่ การฝากประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของหอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน การนำรถเคลื่อนที่ออกประชาสัมพันธ์ การส่งข้อมูลผ่านข้อความสั้น” (นางอารีย์ คำริย์ชอบ, มิถุนายน 2561)

5) นายประสาน ขาวสะอาด นายองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม กล่าวว่า “การบอกกล่าวให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการดำเนินงาน ขณะเดียวกันก็รับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย ด้วยเหตุผลเพื่อให้ทั้งประชาชนและผู้บริหารได้ปรับแนวความคิดให้ตรงกันและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและเกิดความมั่นคงและแรงจูงใจในการพัฒนาตลอดทั้งการสร้างความสัมพันธ์อันดี” (นายประสาน ขาวสะอาด, มิถุนายน 2561)

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อมีการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความรู้และความเข้าใจของบุคลากรในองค์กร แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ทำให้มีความเข้าใจข้อเท็จจริงต่าง ๆ ช่วยในการประสานงานได้ดี ถ้าผู้เข้าร่วมประชุมจากสถานที่หลายแห่งด้วยกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างประชุมกลุ่มย่อยจะช่วยให้มีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกันยิ่งขึ้นซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือเพื่อความสำเร็จ ปรากฏคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

6) นายนันทวัฒน์ สุขแก้ว ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “สาเหตุที่ต้องมีการจัดประชุมก็เพราะให้การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ทำให้มีความเข้าใจข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดีขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อความสำเร็จต่อไป” (นายนันทวัฒน์ สุขแก้ว, มิถุนายน 2561)

7) *มาโนช เสถียมวงศ์* ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 กล่าวว่า “การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีคุณภาพ และสามารถตรวจสอบคัดค้านนักการเมือง / เจ้าหน้าที่รัฐตลอดเวลา” (มาโนช เสถียมวงศ์, มิถุนายน 2561)

2.2.4 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลไว้ว่าประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยได้ร่วมกันหาข้อยุติในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน โดย เปิดเวทีให้คนทั้ง 2 กลุ่มได้อภิปรายกันโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต้องเน้นประโยชน์เพื่อคนส่วนใหญ่ และต้องสันติวิธี เพราะความชอบธรรมไม่ได้อยู่แค่การได้รับเลือกได้คะแนนเสียงเกินครึ่งหนึ่ง แต่อยู่ที่การยอมรับการนับถือของประชาชนทุกวงการ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ยังกล่าวว่าได้มีการช่วยเหลือตรวจสอบการเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งและเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีการให้หลายหน่วยงานใช้หอกระจายข่าวเป็นสื่อกลาง โดยส่งเทป แผ่นพับ ใบปลิว จดหมาย ข่าวหรือบทความ รวมทั้งหนังสือมาให้ผู้ดำเนินงานหอกระจายข่าวช่วยเผยแพร่ ให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้ทราบและเข้าใจ เพื่อสร้างความนิยมนิยมศรัทธาและเรียกร้องความร่วมมือสนับสนุนจากกลุ่มประชาชน ฉะนั้น ในการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์กับกลุ่มประชาชนกลุ่มต่าง ๆ จึงอาจกระทำได้ในหลายวิถีทาง วิธีหนึ่งก็คือ การใช้เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ มาช่วยเสริมให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ขององค์การสถาบันมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมและภาพลักษณ์อันดี ทั้งนี้เพื่อป้องกันและแก้ไขความเข้าใจที่ผิดพลาดเกี่ยวกับการดำเนินงานและสามารถเข้าถึง กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางดังคำสัมภาษณ์ของปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

สมปอง จันทร์ทรัพย์ ประธานชุมชนย่อย หมู่ 2 สหกรณ์- สำนักตาเสือ กล่าวว่า “ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีคุณภาพ และสามารถตรวจสอบคัดค้านนักการเมือง / เจ้าหน้าที่รัฐตลอดเวลา” (สมปอง จันทร์ทรัพย์, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

จากการสัมภาษณ์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สรุปได้ประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า เกิดจากปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาหนักในมุมมองของทั้งนักการเมือง ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะ ต่างมีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข เนื่องจากเมื่อเกิดการซื้อเสียง ชาวบ้านมีทั้งยินดีที่จะรับเงินซื้อเสียง อยู่ในภาวะจำยอมที่ต้องรับเงินซื้อเสียงและมีจำนวนไม่น้อยในปัจจุบันที่เมื่อมีการเลือกตั้ง ชาวบ้านหวังให้นักการเมืองมาซื้อเสียง หากไม่มีการซื้อเสียงจะไม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มองไม่เห็นผลเสียของการซื้อเสียงและไม่สนใจว่าผู้สมัครจะเป็นคนดีหรือไม่ ดังนั้นปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดในปัจจุบันคือการใช้เงินซื้อเสียงเลือกตั้ง ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

นายประสาน ขาวสะอาด นายองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “มีการทุจริตการเลือกตั้งทั้งทางตรง และมีเครือข่ายความสัมพันธ์ในการทุจริตเลือกตั้งหลายระดับ ตั้งแต่เครือข่ายความเป็นญาติพี่น้อง ความเป็นลูกพี่กับลูกน้อง ความเป็นเพื่อนนักการเมืองท้องถิ่นด้วยกันที่ช่วยเหลือกัน” (นายประสาน ขาวสะอาด, มิถุนายน 2561) เครือข่ายความสัมพันธ์กับนักการเมืองระดับชาติในจังหวัดและนอกจังหวัด

นายไชยวัฒน์ หมื่นไศยาสน์ ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “เครือข่ายความเป็นพรรคพวกกันและเครือข่ายห้วคะแนนซึ่งทำให้วิธีการและรูปแบบในการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นมีความหลายหลายทั้งการทุจริตทางตรงและทางอ้อม” (นายไชยวัฒน์ หมื่นไศยาสน์, มิถุนายน 2561)

นายลือชาย บัวนาค ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “ในทัศนะนักการเมืองท้องถิ่นจำนวนหนึ่งให้ความเห็นว่า การได้รับเลือกตั้งไม่ว่าระดับไหนเป็นเรื่องของเกียรติยศ ศักดิ์ศรีและมีสถานะ

เหนือกว่าชาวบ้านและประชาชนทั่วไป จึงดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับเลือกตั้ง” (นายลือชาย บัวนาค, มิถุนายน 2561) ในการเลือกตั้งทุกครั้งนักการเมืองแทบทั้งหมดจำเป็นต้องซื้อเสียงเลือกตั้ง ซึ่งโดยตัวนักการเมืองเองไม่ได้ต้องการซื้อเสียงแต่ปรากฏการณ์ซื้อเสียงก่อให้เกิดความเคียดแค้นแก่ชาวบ้าน

นายสนิท สมเพชร ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 บ้านสำนักตาเสือ กล่าวว่า “แนวคิดในระบบอุปถัมภ์ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่นักการเมืองใช้ในการครองอำนาจบ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเมื่อใช้เงินซื้อเสียงหรือให้ความช่วยเหลืออย่างใดแล้วจะสร้างสำนึกเรื่องบุญคุณให้เกิดขึ้น” (นายสนิท สมเพชร, มิถุนายน 2561)

นายเจน จันทรประทุม ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “การซื้อเสียง กลายเป็นวัฒนธรรมการเลือกตั้ง” (นายเจน จันทรประทุม, มิถุนายน 2561)

3.2 อุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า อุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเกิดจากข้อจำกัดในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง รวมไปถึงการขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 อุปสรรคในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า โครงการเลือกตั้งเชิงสมานฉันท์ที่ กกต. ประจำจังหวัด ดำเนินการตามนโยบายของ กกต. โดยการจัดการทำความเข้าใจในแก่นักการเมืองทุกฝ่าย ในทางปฏิบัติแล้วพบว่าไม่ได้มีผลในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้ง เพราะเมื่อมีการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นจำนวนหนึ่งก็ยังคงทุจริตเลือกตั้ง นอกจากนี้เมื่อมีการดำเนินคดีกับนักการเมืองที่ถูกดำเนินคดีพบว่า เมื่อไปถึงชั้นศาลอุทธรณ์เนื่องจากพยานไม่ไปเป็นพยานในชั้นศาล หากในชั้นความลับเมื่อสอบในชั้นต้นมาแล้ว แต่ในชั้นศาลการต้องเผชิญหน้าระหว่างโจทก์ จำเลย รวมทั้งพยาน ทำให้เกิดความเกรงกลัวซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการสำหรับพยานทั้งเรื่องความปลอดภัยส่วนตัวเกรงกลัวต่ออิทธิพลของนักการเมือง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระหว่างดำเนินคดีและภายหลังอาจต้องเป็นศัตรูกับผู้ที่มีอิทธิพลอื่นที่สนับสนุนนักการเมืองผู้ที่ถูกดำเนินคดี ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

นายประสาน ขาวสะอาด นายกองค้การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “กกด. ประจำจังหวัด ประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง” (นายประสาน ขาวสะอาด, มิถุนายน 2561)

นายสนธิ คำรหัสชอบ ตำแหน่งรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “จะพบว่าการซื้อเสียงเป็นเรื่องสมยอมซึ่งกันและกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย” (นายสนธิ คำรหัสชอบ, มิถุนายน 2561)

นางสุนทรี แท้วิรุพห์ ตำแหน่งปลัดกองค้การบริหารส่วนตำบล ยังกล่าวอีกว่า “ในประเด็นปัญหาที่เอาผิดผู้กระทำความผิดไม่ได้ เนื่องจากมีช่องว่างของกฎหมาย ทำให้คดีหลุดแทบทั้งหมด” (นางสุนทรี แท้วิรุพห์, มิถุนายน 2561)

3.2.2 การขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า ความพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สนง.กกด.) ก่อนข้างน้อย รวมทั้งยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

นายเจน จันท์ประทุม ตำแหน่งสมาชิกกองค้การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ครั้งนี้ มีก่อนข้างน้อย รวมถึงยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง” (นายเจน จันท์ประทุม, มิถุนายน 2561)

นายประสาน ขาวสะอาด ตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “โปรแกรมรวมคะแนนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีความยุ่งยาก ไม่สะดวก และการแก้ไขข้อมูลยุ่งยาก ทำให้เสียเวลามาก” (นายประสาน ขาวสะอาด, มิถุนายน 2561)

3.3 ข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ ควรทำการแก้ไขตั้งแต่ระดับนโยบาย จากนั้นจึงดำเนินการแก้ไขปัญหาจากภาคประชาชนและนักการเมือง และต้องให้ความสำคัญกับมีส่วนได้ส่วนเสียกับการเลือกตั้ง ในการแก้ไขปัญหาโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบาย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบาย ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาในระดับประเทศ ควรมีการดำเนินนโยบายของรัฐสร้างเป้าหมายและผลลัพธ์เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดีไม่มีปัญหาเรื่องความยากไร้ การซื้อเสียงจะทำให้ยากขึ้น อย่างไรก็ตามบุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นว่าปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากและอาจไม่สามารถแก้ไขได้เลย เนื่องจากเป็นปัญหาซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ควรร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งแต่การให้การศึกษา

3.3.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจากภาคประชาชนและนักการเมือง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาจากภาคประชาชนและนักการเมืองผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า การแก้ไขเป็นไปได้ยาก เพราะเมื่อผู้ซื้อเสียงได้รับเลือกตั้งแล้วจะหาโอกาสกอบโกยผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ ดังนั้นผลงานจะปรากฏเองผลงานก็ปรากฏ เช่น ถนนพัง สาธารณูปโภคที่ล่าช้าหรือทรุดโทรมเร็ว ประชาชนจะรับรู้ได้เองและต่อ ๆ ไปนักการเมืองเหล่านี้จะหมดไปเอง ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

นายสนธิ คำรหัสชอบ ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “ควรปรับปรุงกฎหมายให้สามารถซื้อเสียงได้อย่างเสรี เนื่องจากเชื่อว่าระบบการเมืองจะกลั่นกรองนักการเมืองโดยตัวเอง” (นายสนธิ คำรหัสชอบ, มิถุนายน 2561)

3.3.3 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียกับการเลือกตั้ง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียกับการเลือกตั้ง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า การปฏิบัติงานในการเลือกตั้งท้องถิ่นขาดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง จึงควรมีการกำหนดบทบาทให้มีความเท่าเทียมกับองค์กรอิสระและควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดในกรณีทุจริตเลือกตั้งควรมีโทษหนักขึ้น เช่น เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตลอดชีวิต ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

นายสนธิ คำรหัสชอบ ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “ควรแยกองค์กรในการทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง ทำหน้าที่จับทุจริตเลือกตั้งออกจากกัน โดยองค์กรปราบปรามทุจริตนี้ควรมีอิสระในการทำงาน” (นายสนธิ คำรหัสชอบ, มิถุนายน 2561)

3.3.4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในเชิงปฏิบัติการในระดับชุมชน

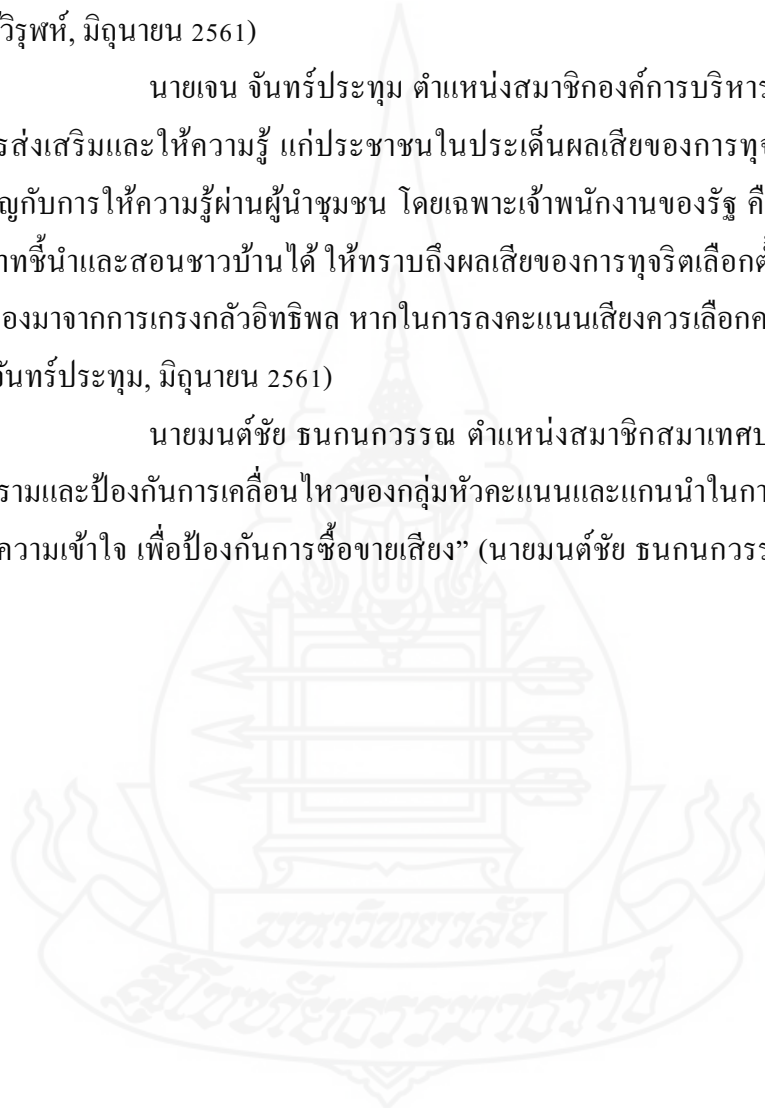
ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาในเชิงปฏิบัติการในระดับชุมชน ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นประมวลได้ว่า กต. และ กต.ประจำจังหวัดควร

มีการสร้างเครือข่ายในการจับทุจริตเลือกตั้งในระดับชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เช่น ผู้ใดเป็นหัวคะแนนหรือแกนนำในชุมชนซึ่งมีส่วนในการทุจริตเลือกตั้ง เพื่อผลในการสอดส่องและจับตาต่อบุคคลเหล่านี้ เพื่อป้องกันการซื้อสิทธิขายเสียง ปรากฏดังคำสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

นางสุนทรี แท้วิรุฬห์ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “ควรมีการรณรงค์การไปใช้สิทธิของประชาชนอย่างจริงจังจะทำให้การซื้อเสียงทำได้ยากขึ้น” (นางสุนทรี แท้วิรุฬห์, มิถุนายน 2561)

นายเจน จันทรประทุม ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวว่า “ควรมีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในประเด็นผลเสียของการทุจริตเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ผ่านผู้นำชุมชน โดยเฉพาะเจ้าพนักงานของรัฐ คือ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ซึ่งมีบทบาทชี้แนะและสอนชาวบ้านได้ ให้ทราบถึงผลเสียของการทุจริตเลือกตั้งและการรับเงินซื้อเสียงอันเนื่องมาจากการเกรงกลัวอิทธิพล หากในการลงคะแนนเสียงควรเลือกคนดีมีความสามารถ” (นายเจน จันทรประทุม, มิถุนายน 2561)

นายมนต์ชัย ชนกนกวรณ ตำแหน่งสมาชิกสมทบเทศบาล กล่าวว่า “ควรมีการป้องปรามและป้องกันการเคลื่อนไหวของกลุ่มหัวคะแนนและแกนนำในการหาเสียงโดยอาจใช้วิธีการทำความเข้าใจ เพื่อป้องกันการซื้อขายเสียง” (นายมนต์ชัย ชนกนกวรณ, มิถุนายน 2561)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง” มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และ 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 367 คน

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายก

องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน สมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน กำนัน จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ผู้นำชุมชน
จำนวน 6 คน และเจ้าคณะอำเภอ จำนวน 1 รูป

1.2.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 วิธี ได้แก่

1) แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์
จังหวัดระยอง

2) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีข้อคำถาม แบ่ง
ออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอ
วังจันทร์ จังหวัดระยอง

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป วิเคราะห์ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผล
การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง และข้อความเรียง

2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์กลุ่ม
บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง นำมา
วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้วิธีพิจารณานำเสนอในรูปแบบการพรรณนาเชิงวิเคราะห์
(Descriptive Analytical) และเรียงความ แล้วสรุปเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

ท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองต่อไป

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีจำนวน 367 ตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม ได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 และเพศหญิง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 20-ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมา 30-ต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 และต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 และปริญญาโท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมา ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และเกษตรกรรวม/ปศุสัตว์/ประมง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9

รายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมา 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล 10 ปีขึ้นไป จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา 4-5 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และ 8-9 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8

การเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นสมาชิกกลุ่มสมาคม จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมา กลุ่มครอบครัว จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ กลุ่มสังคมนานาชาติ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4

2) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายประสาน ขาวสะอาด ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
2. นายสนธิ คาร์รี่ชอบ ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
3. นางสุนทรี แท้วรุพห์ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
4. นายเจน จันท์ประทุม ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
5. นางอริย์ คาร์รี่ชอบ ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
6. นายสมเกียรติ เกสร ตำแหน่งกำนัน
7. นายมาโนช เสี่ยงวงศ์ ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด
8. นายสนธิ สมพีชร ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ
9. นายไชยวัฒน์ หมื่นไศยาสน์ ตัวแทนชุมชน
10. นายสังเวช จันท์หอม ตัวแทนชุมชน
11. นายลือชาย บัวนาค ตัวแทนชุมชน
12. นายนิธวัฒน์ สุขแก้ว ตัวแทนชุมชน
13. นายมนต์ชัย ธนกนกวรรณ ตัวแทนชุมชน
14. นางสาวปอง จันท์ทรัพย์ ประธานชุมชน หมู่ 2
15. พระครูวรวงศ์ วิวัตร เจ้าคณะอำเภอวังจันทร์

1.3.2 ผลการศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเทียม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1) การวิจัยเชิงปริมาณ

(1) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 พบว่า การใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รองลงมา และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64

(2) ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 พบว่า การเข้าร่วมการรณรงค์ให้ทุกคนไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีขึ้นในชุมชนจากคนที่รู้จัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63

(3) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 พบว่า คิดตามข่าวสารของเทศบาลอยู่สม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และให้ความสนใจติดตามการบริหารงานของคณะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

(4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 พบว่า เคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงคัดค้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และเคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ

(1) กิจกรรมเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนในการเลือกตัวแทนที่จะเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตย ทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน แต่ประชาชนก็รู้สึกเบื่อการเลือกตั้ง ซึ่งเกิดจากการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางท่านซื้อสิทธิของประชาชน

(2) การสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล รัฐสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนบริจาคเงินให้พรรคการเมือง เมื่อแหล่งที่มาของเงินสนับสนุนพรรคการเมืองมีความชัดเจนถูกต้องตามกฎหมายยิ่งสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน ประชาชนมีความศรัทธาต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย

(3) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้รวมถึงการเป็นแกนนำปลุกจิตสำนึกให้แก่ผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง ได้แก่การใช้สิทธิเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจของรัฐ โดยการเป็นแกนนำนั้น สามารถปฏิบัติได้หลายอย่าง เช่น ประกาศโฆษณาประชาสัมพันธ์ การเข้าไปชี้แจงเป็นรายบุคคลการจัดให้มีการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคม โดยการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร สามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน อย่างเช่น การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้และการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้ง การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดเดินรณรงค์เลือกตั้ง ไปตามถนนสายสำคัญต่าง ๆ โดยการเดินแจกใบปลิวตามบ้าน

(4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการช่วยเหลือตรวจสอบการเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งและเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีการให้หลายหน่วยงานใช้หอกระจายข่าวเป็นสื่อกลาง โดยส่งเทป แผ่นพับ ใบปลิว จดหมาย ข่าว

หรือบทความ รวมทั้งหนังสือมาให้ผู้ดำเนินงานหอกระจายข่าวช่วยเผยแพร่ ให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้ทราบและเข้าใจ เพื่อสร้างความนิยม ศรัทธา และเรียกร้องความร่วมมือสนับสนุนจากกลุ่มประชาชน

1.3.3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1) ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

เกิดจากปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาหนักในมุมมองของทั้งนักการเมือง ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะ ต่างมีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข เนื่องจากเมื่อเกิดการซื้อเสียง ชาวบ้านมีทั้งยินดีที่จะรับเงินซื้อเสียง อยู่ในภาวะจำยอมที่ต้องรับเงินซื้อเสียงและมีจำนวนไม่น้อยในปัจจุบันที่เมื่อมีการเลือกตั้ง ชาวบ้านหวังให้นักการเมืองมาซื้อเสียง หากไม่มีการซื้อเสียงจะไม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มองไม่เห็นผลเสียของการซื้อเสียงและไม่สนใจว่าผู้สมัครจะเป็นคนดีหรือไม่ ดังนั้นปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดในปัจจุบันคือการใช้เงินซื้อเสียงเลือกตั้ง

2) อุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

(1) อุปสรรคในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง พบว่า โครงการเลือกตั้งเชิงสมานฉันท์ที่ กกต. ประจำจังหวัด ดำเนินการตามนโยบายของ กกต. โดยการจัดการทำความเข้าใจในแก่นักการเมืองทุกฝ่าย ในทางปฏิบัติแล้วพบว่า ไม่ได้มีผลในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้ง เพราะเมื่อมีการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นจำนวนหนึ่งก็ยังคงทุจริตเลือกตั้ง นอกจากนี้เมื่อมีการดำเนินคดีกับนักการเมืองที่ถูกดำเนินคดีพบว่า เมื่อไปถึงชั้นศาลอุทธรณ์ เนื่องจากพยานไม่ไปเป็นพยานในชั้นศาล หากในชั้นความลับเมื่อสอบในชั้นต้นมาแล้ว แต่ในชั้นศาลการต้องเผชิญหน้าระหว่างโจทก์ จำเลย รวมทั้งพยาน ทำให้เกิดความเกรงกลัวซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการสำหรับพยานทั้งเรื่องความปลอดภัยส่วนตัวเกรงกลัวต่ออิทธิพลของนักการเมือง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระหว่างดำเนินคดีและภายหลังอาจต้องเป็นศัตรูกับผู้ที่มีอิทธิพลอื่นที่สนับสนุนนักการเมืองผู้ที่ถูกดำเนินคดี

(2) การขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง พบว่า ความพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ค่อนข้างน้อย รวมทั้งยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง

1.3.4 ข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

แนวทางการแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้ง ซึ่งนักการเมืองท้องถิ่น
เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เป็นปัญหาในระดับประเทศ การ
แก้ไขปัญหาต้นทางคือการดำเนินนโยบายของรัฐเป้าหมายและผลลัพธ์เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี
ไม่มีปัญหาเรื่องความยากไร้ การซื้อเสียงจะทำได้ยากขึ้น อย่างไรก็ตามบุคลากรทุกภาคส่วนที่
เกี่ยวข้องเห็นว่าปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากและอาจไม่สามารถ
แก้ไขได้เลย เนื่องจากเป็นปัญหาซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ควรเริ่มการป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งแต่การ
ให้การศึกษา

2. อภิปรายผล

2.1 ผลการศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล
โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 พบว่า การใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82
รองลงมา และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเลือกตั้ง อยู่ในระดับ
มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 สอดคล้องกับงานวิจัยของ หยดฟ้า ราชมณี (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องตามการศึกษาวิจัยของ
ปวีณา อุดมกัน (2553) ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาตำบล
บางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ
พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง
ด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง อยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทาง
การเมืองของประชาชน กรณีศึกษาตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยเพศ อายุ
ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกัน ในภาพรวมมีส่วนร่วมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า
ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ความจริงแล้ว
ประชาชนสนใจและสนับสนุนการเลือกตั้งอยู่แล้ว แต่เนื่องจากสถานการณ์บางอย่างไม่อาจ

สนับสนุนการเลือกตั้งได้ ประการแรก ประชาชนคิดว่าใครมาเป็นรัฐบาลก็ตาม มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนน้อยหรือมาก ขอให้คนอยู่ดีกินดีก็พอใจแล้ว บางคนถือสาเหตุนี้ ไม่ไปเลือกตั้ง เพราะเบื่อการเลือกตั้งที่ผ่านมา ประการที่สอง ผู้สมัครรับการเลือกตั้งบางประชาชนหาทางซื้อสิทธิของประชาชน และประชาชนเองก็ขายสิทธิ ด้วยเห็นแก่ผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้สมัครรับการเลือกตั้งประการนี้เป็นปัญหาที่รุนแรงแก้ไขได้ยาก เพราะผลประโยชน์ร่วมกัน ประการสุดท้าย พรรคการเมืองเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเลือกตั้ง พรรคการเมืองเก่าๆ มีฐานเสียงจากประชาชนที่นิยมชมชอบอยู่เดิม ทั้งชอบโดยส่วนตัว หรือชอบโดยผลประโยชน์ ย่อมเปลี่ยนแปลงไปสู่พรรคใหม่ได้ยาก สอดคล้องตามการศึกษาวิจัยของ งามอาจ จัตุกุล (2552) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะพบว่า การแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมืองกระทบต่อความสามัคคีในชุมชน ความไม่สะดวกในการแจ้งเหตุทุจริตการเลือกตั้ง ความไม่เป็นกลางทางการเมืองของผู้ใหญ่บ้าน และการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในสิทธิของตนเองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ตามลำดับ

2.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 พบว่า การเข้าร่วมการณรงค์ให้ทุกคนไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีขึ้นในชุมชนจากคนที่รู้จัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 สอดคล้องกับ วัชรินทร์ ศัญญาณูวัฒน์ (2551) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองคลองหลวง ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองคลองหลวง ภาพรวมพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ประชาชนมีการติดตามรับฟังข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ไปรับฟังการปราศรัยหาเสียงของทีมหรือบุคคลที่ลงสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และทำการชักชวนผู้อื่นสนทนารื่องการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ พบว่า รัฐสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนบริจาคเงินให้พรรคการเมือง เมื่อแหล่งที่มาของเงินสนับสนุนพรรคการเมืองมีความชัดเจนถูกต้องตามกฎหมายยิ่งสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน ประชาชนมีความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องตามแนวคิดของ ปิยศักดิ์ สุตรนนท์ (2543) กล่าวว่า การรวมกลุ่มทางการเมืองแบบองค์กร เพื่อประโยชน์ในด้านการเป็นฐาน

เสียงสนับสนุนโฆษณาประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มรวมทั้งเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่กลุ่มอีกด้วย กลุ่มรูปแบบนี้มีโอกาสแตกตัวออกไปเป็น Sub Faction ได้เช่นเดียวกับพฤติกรรมแบบลูกพี่ลูกน้อง เนื่องจากกลุ่มแบบมีการจัดองค์กรนี้ มีขอบข่ายการจัดองค์กรที่กว้างขวางและมีจำนวนสมาชิกค่อนข้างมากกว่าพฤติกรรมแบบอุปถัมภ์ สมาชิกกลุ่มของกลุ่มแบบนี้จะมีความสำนึกในการเป็นสมาชิกภาพของกลุ่ม (Self – Consciousness) ค่อนข้างสูง พวกเขาจะแสดงตัวอย่างชัดเจนว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม ด้วยเหตุนี้จึงมีส่วนทำให้ความคงอยู่ของกลุ่มมีแนวโน้มที่ค่อนข้างยาวนานกว่า

2.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 พบว่า ติดตามข่าวสารของเทศบาลอยู่สม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และให้ความสนใจติดตามการบริหารงานของคณะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 สอดคล้องกับวสันต์ จันทจร (2560) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้รวมถึงการเป็นแกนนำปลูกจิตสำนึกให้แก่ผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง ได้แก่การใช้สิทธิเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจของรัฐ โดยการเป็นแกนนำนั้น สามารถปฏิบัติได้หลายอย่าง เช่น ประชาสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์ การเข้าไปชี้แจงเป็นรายบุคคลการจัดให้มีการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคม โดยการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร สามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน อย่างเช่น การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้และการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้ง การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดเดินรณรงค์เลือกตั้ง ไปตามถนนสายสำคัญต่าง ๆ โดยการเดินแจกใบปลิวตามบ้าน สอดคล้องตามการศึกษาวิจัยของ สุริย์พร คุรุสิทธิ์ (2552) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นคือ การให้ประชาชนได้รับทราบว่าขณะนี้อีกการบริหารส่วนตำบลกำลังทำงานใด ให้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ให้มีโอกาสรับรู้ถึงนโยบาย แผนงาน หรือการจัดทำโครงการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ สารศรี (2552) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน

คำไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น คือ การพัฒนาชุมชนแก่ประชาชนรับทราบ ให้จัดการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ไทยสามัคคีเป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไทยสามัคคีออกไปรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน

2.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 พบว่า เคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงคัดค้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และเคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 สอดคล้องกับ อนิรุต บุญพิมพ์ (2556) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการลงประชามติ รวมการถอดถอนประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนมากสนใจติดตามพฤติกรรมของผู้บริหารท้องถิ่น หากไม่ชอบมาพากล หรือมีความไม่โปร่งใส จะชักชวนเพื่อนพ้องให้สอดคล้องติดตาม ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีการช่วยเหลือตรวจสอบการเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งและเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีการให้หลายหน่วยงานใช้หอกระจายข่าวเป็นสื่อกลาง โดยส่งเทป แผ่นพับ ใบปลิว จดหมาย ข่าวหรือบทความ รวมทั้งหนังสือมาให้ผู้ดำเนินงานหอกระจายข่าวช่วยเผยแพร่ให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้ทราบและเข้าใจ เพื่อสร้างความนิยม ศรัทธา และเรียกร้องความร่วมมือสนับสนุนจากกลุ่มประชาชน สอดคล้องตามแนวคิดของจิตภา นิสสัยสุข (2554) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ กระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนคติและแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้ เรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย สรุปได้ว่า ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนคติร่วมเสนอปัญหา/ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา ร่วมรับประโยชน์จากการพัฒนาและร่วมในการประเมินผล

2.3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

2.3.1 ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่าเกิดจากปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาหนักในมุมมองของทั้งนักการเมือง ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะต่างมีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข เนื่องจากเมื่อเกิดการซื้อเสียง ชาวบ้านมีทั้งยินดีที่จะรับเงินซื้อเสียง อยู่ในภาวะจำยอมที่ต้องรับเงินซื้อเสียงและมีจำนวนไม่น้อยในปัจจุบันที่เมื่อมีการเลือกตั้ง ชาวบ้านหวังให้นักการเมืองมาซื้อเสียง หากไม่มีการซื้อเสียงจะไม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มองไม่เห็นผลเสียของการซื้อเสียงและไม่สนใจว่าผู้สมัครจะเป็นคนดีหรือไม่ ดังนั้นปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้งท้องถิ่นในปัจจุบันคือการใช้เงินซื้อเสียงเลือกตั้ง สอดคล้องตามแนวคิดของปิยศักดิ์ สุตรนนท์ (2543) กล่าวว่า พฤติกรรมแบ่งพวกแบ่งกลุ่มแบบอุปถัมภ์ จะมีการยึดความสัมพันธ์ส่วนบุคคลเป็นหลักในลักษณะ “ลูกพี่ – ลูกน้อง” ซึ่งจะมีความผูกพันทั้งในด้านส่วนตัวที่มีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือ เกื้อกูลอุปถัมภ์ค้ำชู และการมีบุญคุณระหว่างกัน

2.3.2 อุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่า อุปสรรคในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง พบว่า โครงการเลือกตั้งเชิงสมานฉันท์ที่ กกต. ประจำจังหวัด ดำเนินการตามนโยบายของ กกต. โดยการจัดการทำความเข้าใจ ในแก่นักการเมืองทุกฝ่าย ในทางปฏิบัติแล้วพบว่าไม่ได้มีผลในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้ง เพราะเมื่อมีการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นจำนวนหนึ่งก็ยังคงทุจริตเลือกตั้ง และการขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง พบว่า ความพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ก่อนข้างน้อย รวมทั้งยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง สอดคล้องตามแนวคิดของ oknation (2552) กล่าวว่า อุปสรรคของการเมืองภาคประชาชน คือ การเคลื่อนไหวของกลุ่มประชาชนทั้งเพื่อดูแลชีวิตตนเองและลดฐานะการครอบงำของรัฐล้วนต้องเผชิญกับแรงต้านจากภาครัฐและบางส่วนของภาคสังคม สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะแรงเฉื่อยของแนวคิดแบบเอารัฐเป็นตัวตั้ง เป็นการที่ผู้นำของรัฐและชนชั้นนำทางการเมืองไม่ค่อยยอมรับสิทธิของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการใช้อำนาจ ทั้งนี้เป็นเพราะกรอบความคิดของชนชั้นนำในรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐมักเห็นการเรียกร้องสิทธิของกลุ่มประชาชนต่าง ๆ เป็นเรื่องผิดกฎหมายหรืออยู่นอกระบบ และความไม่เข้าใจและการวางเฉยของสังคมที่ไม่เดือดร้อนเป็นการบั่นทอนการเมืองภาคประชาชนเพราะมีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างและเหลื่อมล้ำระหว่างประชาชนที่เสียเปรียบซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในชนบท กับประชาชนที่ได้เปรียบซึ่งจะเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเมืองเป็นพวกชนชั้น

กลาง สภาพของชนสองกลุ่มนี้ไม่ใช่เรื่องของการมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ต่างกันเท่านั้นแต่ยังรวมถึงจิตสำนึกทางการเมืองและวิถีชีวิตตลอดจนรสนิยมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างมากด้วย

2.3.3 ข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่าปัญหาการทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาในระดับประเทศ การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทางคือ การดำเนินนโยบายของรัฐเป้าหมายและผลลัพธ์เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดีไม่มีปัญหาเรื่องความยากไร้ การซื้อเสียงจะทำได้ยากขึ้น อย่างไรก็ตามบุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นว่าปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากและอาจไม่สามารถแก้ไขได้เลย เนื่องจากเป็นปัญหาซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ควรเริ่มการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังแต่การให้การศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อมร รักษาสัตย์ (2545) กล่าวว่าในการจัดการเลือกตั้ง มีเป้าหมายเพื่อคัดเลือกคนดีมีความรู้ ความสามารถให้เข้าสู่ระบบการเมืองและขจัดบุคคลที่ทุจริตการเลือกออกจากระบบการเมือง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการให้การศึกษา ธารรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักและเข้าใจตลอดจนให้ความร่วมมือ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยที่ค้นพบ

3.1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) นโยบายของรัฐเป้าหมายและผลลัพธ์เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดีไม่มีปัญหาเรื่องความยากไร้ การซื้อเสียงจะทำได้ยากขึ้น
- 2) ปลุกฝังจิตสำนึกทางการเมืองอย่างจริงจังกับบุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นว่าปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากและอาจไม่สามารถแก้ไขได้เลย เนื่องจากเป็นปัญหาซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ
- 3) ควรเริ่มการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังแต่การให้การศึกษาที่ถูกต้อง

3.1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการในระดับชุมชน

- 1) ควรมีการจัดทำเครือข่ายความร่วมมือ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐในพื้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญของการการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น และการเลือกตั้งให้ประชาชน รวมทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ และความสำคัญของตนเองและประชาชนในการเลือกตั้งในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

2) สนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม หรือการเลือกตั้งมากขึ้น โดยการเสนอกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่เกิดจากการอุดหนุนงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยชี้ให้เห็นว่าท้องถิ่นจะได้รับการพัฒนามีความเจริญก้าวหน้าได้ ส่วนหนึ่งมาจากการช่วยเหลือและสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น

3) องค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม ควรจะมีการยกระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสซักถามแลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น

4) ควรจะมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการติดตามแผนงานรวมไปถึงการประเมินผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม

3.1.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม ในบริบทด้านอื่น ๆ เช่น ด้านนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว นโยบายการจัดทางสังคมในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในรูปแบบที่ทันสมัยสอดคล้องกับพื้นที่นั้น ๆ และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

3) ควรมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยมในเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์เจาะลึกประชาชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้นำปัญหาที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาเมืองต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรพิจารณาตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น ตัวแปรด้านศาสนา ตัวแปรด้านกลุ่มแนวคิดทางการเมืองกลุ่มต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนหรือไม่

3.2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นประเภทอื่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อยืนยันผลที่ได้จากการวิจัยนี้

3.2.3 ควรทำการศึกษาถึงรูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยมลักษณะอื่นเพิ่มเติม มาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลให้กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

3.2.4 ควรวิจัยเรื่องการปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

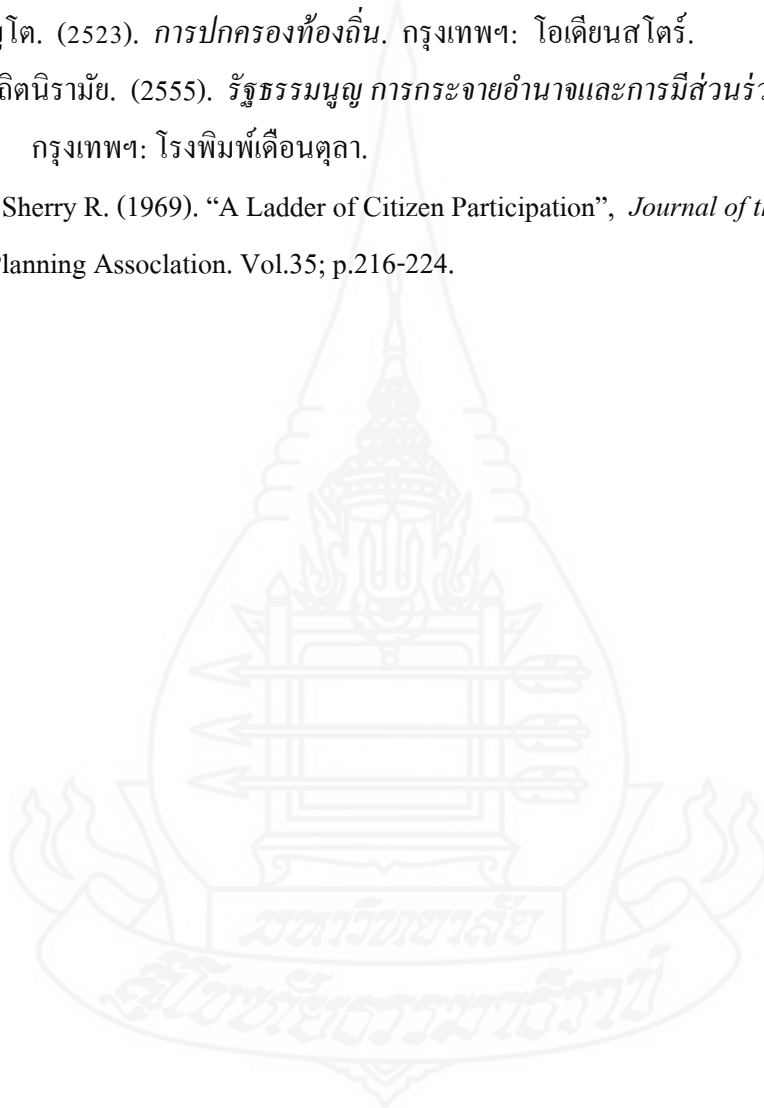
บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา ชมดี. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ; ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการสารภีตำบลท่าช้าง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- โกวิท พวงงาม. (2549). มิติใหม่การปกครองท้องถิ่นวิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. นครพนม: คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พินเนส พรินติ้งเซ็นเตอร์.
- ณัฐรินทร์ เฉลิมฤทธิวัฒน์. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นกรินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ. (2554). การกระจายอำนาจ. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- บุสดี ไชยสุโพธิ์. (2552). การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- พัชรินทร์ โสกา. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี. (ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด, กรุงเทพฯ.
- ทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2540). หลักการพัฒนาชุมชน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2554). การกระจายอำนาจ แนวคิดและประสบการณ์จากเอเชีย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2543). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลขุนคอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- บุศรา โพธิสุข. (2559). รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. ลำพูน: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน.
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ลิขิต ชีรวะดิน. (2536). การเมืองการปกครองของไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์. (2540). ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนควงแข เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วสันต์ จันทร์จร. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ ไม่ได้ตีพิมพ์). วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิชัย ต้นศิริ. (2547). โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต: แนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาใน พ.ร.บ. การศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2554). เทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ, สถาบันพระปกเกล้า.
- สิทธิชนันท์ วารุณสหรัชกณ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. (การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต การเมืองการปกครอง ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สีขาริสมิ วาเม. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับท้องถิ่นในอำเภอสรีสาคร จังหวัดนครราชสีมา. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- เสกสรร ประเสริฐกุล. (2548). การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- หยดฟ้า ราชมณี. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช. (ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.*
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- อภิชาติ สถิตนิรามัย. (2555). *รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.*
- Armstein, Sherry R. (1969). "A Ladder of Citizen Participation", *Journal of the American
Planning Association. Vol.35; p.216-224.*

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

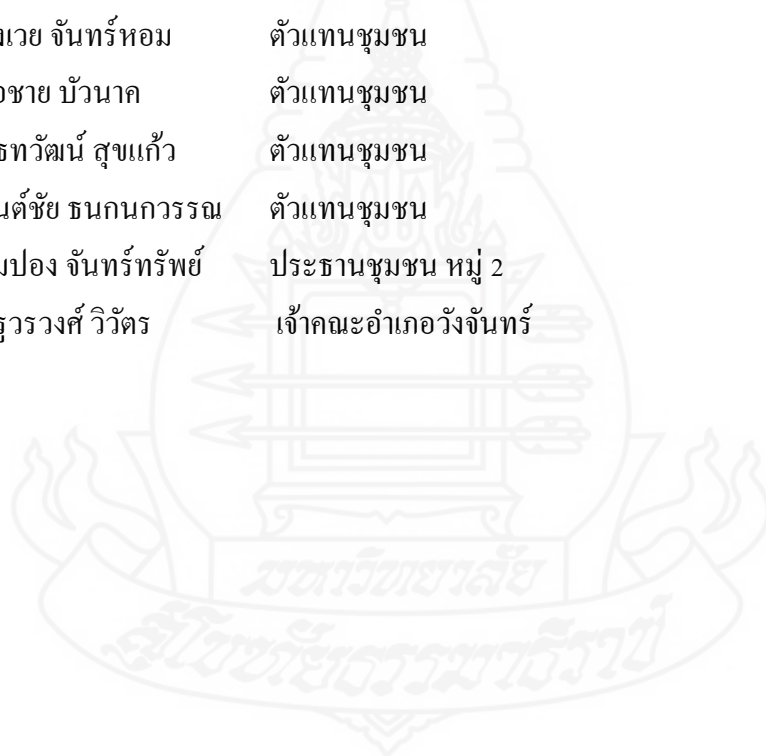
ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. นายประสาน ชาวสะอาด	ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
2. นายสนิท คำริห์ชอบ	ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
3. นางสุนทรี แท้วิรุฬห์	ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
4. นายเจน จันทร์ประทุม	ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
5. นางอารีย์ คำริห์ชอบ	ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
6. นายสมเกียรติ เกสร	ตำแหน่งกำนัน
7. นายมานิช เสงี่ยมวงศ์	ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาตลาด
8. นายสนิท สมเพ็ชร	ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ
9. นายไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์	ตัวแทนชุมชน
10. นายสังเวจ จันทร์หอม	ตัวแทนชุมชน
11. นายลือชาย บัวนาค	ตัวแทนชุมชน
12. นายนิธวัฒน์ สุขแก้ว	ตัวแทนชุมชน
13. นายมนต์ชัย ธนกนกวรรณ	ตัวแทนชุมชน
14. นางสมปอง จันทร์ทรัพย์	ประธานชุมชน หมู่ 2
15. พระครูวรวงศ์ วิวัตร	เจ้าคณะอำเภอวังจันทร์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
พลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความจริงของท่าน

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ

() 1. 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป - 28 ปี

() 2. 29 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป - 39 ปี

() 3. 39 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป - 49 ปี

() 4. 49 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป - 59 ปี

() 5. 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

3. สถานภาพ

() 1. โสด

() 2. สมรส

() 3. หย่า

() 4. หม้าย

4. อาชีพ

() 1. ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ

() 2. พนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง

() 3. ธุรกิจ/กิจการส่วนตัว

() 4. กู้ขาย/อิสระ

() 5. เกษตรกรรม/ปศุสัตว์/ประมง

() 6. นิสิต/นักศึกษา

() 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ระดับการศึกษา

- () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
() 3. ปริญญาโท () 4. สูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป

6. รายได้

- () 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท () 2. 10,001 – 20,000 บาท
() 3. 20,001 – 30,000 บาท () 4. 30,001 – 40,000 บาท
() 5. 40,001 บาทขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

- () 1. ต่ำกว่า 2 ปี () 2. 2-3 ปี
() 3. 4-5 ปี () 4. 5-7 ปี
() 5. 8-9 ปี () 6. 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง โปรดกรอกเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความจริงของท่าน

ระดับความคิดเห็น

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	หมายถึง	5
ระดับความคิดเห็นมาก	หมายถึง	4
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	หมายถึง	3
ระดับความคิดเห็นน้อย	หมายถึง	2
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	หมายถึง	1

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกิจกรรมการเลือกตั้ง					
1. ผู้ตอบแบบสอบถามไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง					
2. ผู้ตอบแบบสอบถามเคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเลือกตั้ง					

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเทียม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
3. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับการซื้อสิทธิ์ขายเสียง					
4. หากพบการซื้อสิทธิ์ขายเสียงผู้ตอบแบบสอบถามจะ ร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล					
5. ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าร่วมการรณรงค์ให้ทุกคนไปใช้ สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิก อบต.					
6. ผู้ตอบแบบสอบถามชักชวนคนที่รู้จัก ไปลงคะแนนเสียง เลือกตั้งสมาชิก อบต.					
7. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกระบอกเสียงในการบอกต่อถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ให้ผู้อื่นได้รับทราบ เพื่อเป็นการ สนับสนุนกิจกรรมของ อบต. อีกแรงหนึ่ง					
8. ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมบริจาคทรัพย์สินหรือเงิน เพื่อ สนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง					
9. ผู้ตอบแบบสอบถามติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ที่จัด ให้มีขึ้นในชุมชน					
10. ผู้ตอบแบบสอบถามสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชนจากคนที่รู้จัก					
11. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับมอบหมาย จาก อบต. ให้คอยดูแลควบคุมงานหรือโครงการในพื้นที่					
12. เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับ กิจกรรมของ อบต. ท่านจะใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของทาง อบต. หรือการสอบถามคนที่รู้จักเพื่อตอบข้อสงสัย					
ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต.					
13. ผู้ตอบแบบสอบถามติดตามข่าวสารของ อบต. อยู่ สม่ำเสมอ					
14. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความร่วมมือในการบริหารงานของ อบต.					
15. ผู้ตอบแบบสอบถามได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมของ อบต. เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ					
16. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจติดตามการบริหารงาน ของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ					

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ อบต.					
17. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจในแผนงานของ อบต.					
18. ผู้ตอบแบบสอบถามกล้าแสดงความคิดเห็นต่อ อบต.และ สาธารณะ					
19. ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงคัดค้าน นโยบายที่ไม่เหมาะสมของ อบต.					
20. ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้ร่วมใช้สิทธิออกเสียงถอดถอน ผู้บริหารหรือสมาชิก อบต. ที่บริหารงาน อบต. ได้ไม่ เหมาะสม					

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาการ

มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ที่ท่านทราบและต้องการแก้ไข

1.ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

2.แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการโดยผู้เข้ารับการศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์.....
 เวลาสัมภาษณ์.....สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์.....ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. อายุ.....ปี
2. ระดับการศึกษา.....
3. ตำแหน่ง/สังกัด.....
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง.....

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....
.....
.....
.....

ผู้ทำการวิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ข้อมูล

ภาคผนวก ค

บทสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 05 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 15.00 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 3 หมู่ 3 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายประสาน ขาวสะอาด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ประสาน ขาวสะอาด
2. อายุ 56 ปี
2. ระดับการศึกษาปริญญาตรี
3. ตำแหน่ง/สังกัด นายกองค้การบริหารส่วนตำบล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 13 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“มีการใช้จ่ายเงินในการซื้อเสียง และมีการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งกันมากมาย โดยแต่ละพรรคการเมืองต่างก็กล่าวโทษกันว่า พรรคคู่แข่งมีการแจกเงินซื้อเสียง แต่ก็ไม่มีใครดำเนินคดีใดๆ เกิดขึ้นเลย ถึงจะมีกฎหมายที่ระบุนความผิดและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนก็ตาม” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. การให้ข้อมูลข่าวสาร ของเทศบาลตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

“สำหรับประเด็นนี้การปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งโดยการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งไปยังทุกส่วนอย่างเข้าถึงประชาชน และทำให้ประชาชนตระหนักว่า การเลือกตั้งเป็นเรื่องที่จำเป็น” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. การร่วมบริจาคทรัพย์สินหรือเงิน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง

“ส่วนสาเหตุการสนับสนุนทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ จากบุคคลธรรมดา นิติบุคคล องค์กรธุรกิจหรือองค์กรอื่น ๆ เช่น องค์กรทางศาสนา สหกรณ์ ตลอดจนสหภาพหรือสหพันธ์กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ถือว่าการอุดหนุนทางการเงินหมายถึงรายได้จากค่าธรรมเนียมสมาชิกพรรค และเงินสนับสนุนจากสมาชิกของพรรคการเมืองด้วย” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

4. การเข้าร่วมกิจกรรมกับสมาชิกสภาเทศบาล

“ส่วนใหญ่การประชุมจึงช่วยให้ไม่ต้องเหนื่อยกับการสื่อสารกับมากเกินไปได้ และยังได้ทราบทัศนคติของผู้ร่วมงานในการทำงานแต่ละชิ้นทั้งภาพรวมและงานย่อยด้วย และยังเป็นเป็นเครื่องมือของผู้บริหารงานในการทำงาน” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“พบปัญหาเกิดการซื้อเสียง ชาวบ้านมีทั้งยินดีที่จะรับเงินซื้อเสียง อยู่ในภาวะจำยอมที่ต้องรับเงินซื้อเสียงและมีจำนวนไม่น้อยในปัจจุบันที่เมื่อมีการเลือกตั้ง ชาวบ้านหวังให้นักการเมืองมาซื้อเสียง หากไม่มีการซื้อเสียงจะไม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“โปรแกรมรวมคะแนนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีความยุ่งยาก ไม่สะดวก และการแก้ไขข้อมูลยุ่งยาก ทำให้เสียเวลามาก” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ควรปรับปรุงกฎหมายให้สามารถชื้อเสียงได้อย่างเสรี เนื่องจากเชื่อว่าระบบการเมืองจะกลั่นกรองนักรการเมืองโดยตัวเอง” (ประสาน ขาวสะอาด, ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 07 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 12.30 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 94 หมู่ 2 ต.พลงคาเอี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายสนิท คำริห์ชอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สนิท คำริห์ชอบ
2. อายุ 60 ปี
2. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3
3. ตำแหน่ง/สังกัด รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงคาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“อาจเป็นผลมาจากการซื้อสิทธิ์ขายเสียงก็คือการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองมีการสมนาคุณแลกเปลี่ยนกับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการให้เงิน การให้สินบน หรือการให้สิ่งอื่น ๆ ที่มีมูลค่าโดยมีข้อแม้ว่าผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งนั้นจะต้องเลือกพรรคของตน ถือว่านี่เป็นปัญหาระดับชาติที่ไม่รู้ว่าจะสามารถแก้ไขได้” (สนิท คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงคาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“ส่วนสาเหตุที่ทำให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานและฝ่ายบริหาร เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างฝ่ายบริหารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยการให้ข่าวสารข้อเท็จจริงและความถูกต้อง มิได้เป็นการจูงใจหรือการโฆษณาชวนเชื่อด้วยกลวาทจา ข่มขู่ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกับฝ่ายบริหารขึ้น” (สนิท คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจัดทำนโยบายพรรค และผลักดันภารกิจให้สำเร็จบรรลุถึงเป้าหมายของพรรคการเมือง พรรคการเมืองจึงต้องมีผู้สนับสนุนจากสมาชิกพรรคการเมืองหรือจากประชาชนโดยตรง” (สนธิ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยองอย่างไร

“เท่าที่ทราบเป็นช่วงเวลาที่คนทำงานร่วมกันจะได้ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน” (สนธิ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ประชาชนส่วนใหญ่มองไม่เห็นผลเสียของการซื้อเสียงและไม่สนใจว่าผู้สมัครจะเป็นคนดีหรือไม่” (สนธิ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“นักการเมืองท้องถิ่นจำนวนหนึ่งก็ยังคงทุจริตเลือกตั้งและจะพบว่า การซื้อเสียงเป็นเรื่องสมยอมซึ่งกันและกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย” (สนธิ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แยกองค์กรในการทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง ทำหน้าที่จับทุจริตเลือกตั้งออกจากกัน โดยองค์กรปราบปรามทุจริตนี้ควรมีอิสระในการทำงาน” (สนธิ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 05 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 10.00 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 199 หมู่ 3 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นางสุนทรี แท้วิรุพห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สุนทรี แท้วิรุพห์
2. อายุ 48 ปี
2. ระดับการศึกษา ปริญญาโท
3. ตำแหน่ง/สังกัด ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 20 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“ถ้าถามว่าประชาชนยอมรับผู้สมัครที่ใช้เงินซื้อเสียง และการได้รับผลตอบแทนก็กลายเป็นประเพณีนิยมไปแล้วนั้น ผู้สมัครที่ไม่แจกเงินจึงกลายเป็นคนเล็งน้ำใจไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สมัครหน้าใหม่ที่ยังไม่เคยได้รับเลือก ยังไม่มีผลงานมาก่อน ย่อมไม่สามารถที่จะเอาชนะการเลือกตั้งได้เลย” (สุนทรี แท้วิรุพห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“ต้องยอมรับประการหนึ่งว่าการบอกกล่าวให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลและการดำเนินงาน ขณะเดียวกันก็รับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย ด้วยเหตุผลเพื่อให้ทั้งประชาชนและผู้บริหารได้ปรับแนวความคิดให้ตรงกันและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและเกิดความมั่นคงและแรงจูงใจในการพัฒนาตลอดทั้งการสร้างความสัมพันธ์อันดี” (สุนทรี แท้วิรุพห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“กล่าวได้ว่าการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พรรคการเมืองต้องมีเงินและทรัพย์สิน ตลอดจนทรัพยากรด้านอื่น ๆ ในการใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง” (สุนทรี แท้ววิรุฬห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยองอย่างไร

“มีการสร้างความรู้จักคุ้นเคย สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจากการระดมความคิด และช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างละเอียดรอบคอบมากขึ้น เกิดความผิดพลาดน้อย” (สุนทรี แท้ววิรุฬห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“การเลือกตั้งทุกครั้งนักการเมืองแทบทั้งหมดจำเป็นต้องซื้อเสียงเลือกตั้ง” (สุนทรี แท้ววิรุฬห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ปัญหาที่เอาผิดผู้กระทำความผิดไม่ได้ เนื่องจากมีช่องว่างของกฎหมาย ทำให้คดีหลุดแทบทั้งหมด” (สุนทรี แท้ววิรุฬห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“การรณรงค์การไปใช้สิทธิของประชาชนอย่างจริงจังจะทำให้การซื้อเสียงทำได้ยากขึ้น” (สุนทรี แท้ววิรุฬห์, ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 05 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 12.30 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 35/3 หมู่3 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายเจน จันทรประทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ เจน จันทรประทุม
2. อายุ 60 ปี
2. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่3
3. ตำแหน่ง/สังกัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 12 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“เหตุผลอาจเป็นเพราะเวลาเกิดการเลือกตั้งในบ้านเราแน่นอนว่าคนที่เข้าไปเลือกตั้งยังงี้ก็ไม่มีทางครบ 100% เต็ม โดยเฉพาะคนที่ทำมาหากินต่างบ้านต่างเมืองไม่สามารถเดินทางไปเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้เพราะทะเบียนบ้านอยู่คนละที่กับที่พักอาศัยในปัจจุบัน” (เจน จันทรประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“ส่วนสาเหตุคิดว่าควรมีการเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยร่วมถือป้ายและเดินรณรงค์รอบเขตตัวเมือง ร่วมกับข้าราชการ ประชาชน กลุ่มพลังมวลชน นักเรียน นักศึกษา เพื่อปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนัก และเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างพร้อมเพรียงกัน” (เจน จันทรประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“ส่วนใหญ่แหล่งที่มาของเงินสนับสนุนพรรคการเมืองมีความชัดเจนถูกต้องตามกฎหมาย ยิ่งสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน ประชาชนมีความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย” (เจน จันท์ประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“คิดว่าควรเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามา ร่วมในการตัดสินใจในโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้เทศบาลมีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้” (เจน จันท์ประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“การซื้อเสียง โดยเฉพาะในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นนั้น กล่าวได้ว่าการซื้อเสียง กลายเป็นวัฒนธรรมการเลือกตั้ง” (เจน จันท์ประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“การซื้อเสียง โดยเฉพาะในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นนั้น กล่าวได้ว่าการซื้อเสียง กลายเป็นวัฒนธรรมการเลือกตั้ง” (เจน จันท์ประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

“ทุกคนรายงานด้วยวาจาว่ามีการทุจริตเลือกตั้ง ตรงกันทั้งวิธีการและจำนวนเงินที่ซื้อเสียง แต่พบว่าไม่มีแหล่งข่าวคนใดรายงานอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร” (เจน จันท์ประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“เมื่อมีการเลือกตั้ง ควรเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้สมัคร หัวคะแนน เพื่อเป็นการป้องปรามและจับตาดูบุคคลเหล่านี้อย่างใกล้ชิด” (เจน จันท์ประทุม, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 07 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 12.30 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 94 หมู่ที่ 2 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นางอารีย์ คำริห์ชอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ อารีย์ คำริห์ชอบ
2. อายุ 52 ปี
2. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6
3. ตำแหน่ง/สังกัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 8 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“สำหรับประเด็นนี้คิดว่า การเลือกตั้งมีปัญหาข้อย่อยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นบ้าง เช่น การฉีกบัตรเลือกตั้ง, การสร้างความวุ่นวายระหว่างการเลือกตั้ง และอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าจริง ๆ แล้วประเทศไทยเองก็ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้งเสมอมาแม้มีระบอบประชาธิปไตยมานานแล้วก็ตาม” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“สำหรับประเด็นนี้คิดว่า การเลือกตั้งมีปัญหาข้อย่อยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นบ้าง เช่น การฉีกบัตรเลือกตั้ง, การสร้างความวุ่นวายระหว่างการเลือกตั้ง และอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าจริง ๆ แล้วประเทศไทยเองก็ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้งเสมอมาแม้มีระบอบประชาธิปไตยมานานแล้วก็ตาม” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

“อาจเป็นผลมาจากการจัดให้มีกิจกรรมการณรงค์ให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ใช่เพียงแค่การสรรหาบุคคลเข้าสู่อำนาจทางการเมือง ตามกระบวนการประชาธิปไตยเท่านั้น หากแต่การเลือกตั้งครั้งนี้ จะเป็นการชี้ชะตาอนาคตทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“คิดว่าถ้าพรรคการเมืองรับเงินสนับสนุนจากบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผิดกฎหมายจะทำให้เกิดปัญหาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หรืออาจจะนำไปสู่การคอร์รัปชันได้” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“เท่าที่ทราบน่าจะมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการของเทศบาล ให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็น” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“การเลือกตั้งทุกครั้งนักการเมืองแทบทั้งหมดจำเป็นต้องซื้อเสียงเลือกตั้ง ซึ่งโดยตัวนักการเมืองเองไม่ได้ต้องการซื้อเสียงแต่ปรากฏการณ์ซื้อเสียงก่อให้เกิดความเคียดแค้นแก่ชาวบ้าน” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“แหล่งข่าวรายงานข่าวการทุจริตเลือกตั้งเพียงฝ่ายเดียว ทั้งที่อาจมีการทุจริตทั้ง 2 ฝ่ายที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แหล่งข่าวรายงานข่าวการทุจริตเลือกตั้งเพียงฝ่ายเดียว ทั้งที่อาจมีการทุจริตทั้ง 2 ฝ่ายที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง” (อารีย์ คำริห์ชอบ, ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพงตึก อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลัทธิรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตึก อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตึก อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตึก อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพงตึก อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 09.13 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 23/5 หมู่ 3 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายสมเกียรติ เกษร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สมเกียรติ เกษร
2. อายุ 49 ปี
2. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6
3. ตำแหน่ง/สังกัด กำนัน หมู่ 3
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 1 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“กล่าวได้ว่าผู้แทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปสามารถทำหน้าที่แทนประชาชน ต้องมีประสิทธิภาพสมกับที่ประชาชนไว้วางใจ หากตัวแทนที่เลือกเข้าไป ไม่มีความคิดรับผิดชอบต่อบ้านเมือง จึงต้องพิจารณาเลือกอย่างละเอียดรอบคอบ” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“น่าจะเดินรณรงค์ไปตามถนนสายสำคัญในเขตเทศบาลตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เพื่อเชิญชวนพ่อแม่พี่น้องประชาชนให้ออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งให้มาก ๆ” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“อาจจะพรรคการเมืองขนาดใหญ่มีความสามารถในการระดมเงินสนับสนุนได้มากกว่าพรรคการเมืองขนาดเล็ก ดังนั้น จึงเกิดความไม่เท่าเทียมกันทางการเมืองด้วยศักยภาพของพรรค” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“อาจจะพรรคการเมืองขนาดใหญ่มีความสามารถในการระดมเงินสนับสนุนได้มากกว่าพรรคการเมืองขนาดเล็ก ดังนั้น จึงเกิดความไม่เท่าเทียมกันทางการเมืองด้วยศักยภาพของพรรค” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ส่วนสาเหตุทางแก้ไขความขัดแย้ง ต้องทำเพื่อคนส่วนใหญ่ ใช้เหตุผล และสันติวิธี ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“อาจจะเป็นเพราะผู้สมัครรับการเลือกตั้งบางท่านหาทางซื้อสิทธิของประชาชน และประชาชนเองก็ขายสิทธิ” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจ อบรมและให้ความรู้แก่ปฏิบัติการในชุดป้องกันปราบปราม ยาเสพติด และประสานงานข่าว โดยปลูกฝังความคิดเกี่ยวกับผลเสียจากการทุจริตเลือกตั้ง” (สมเกียรติ เกษร, ตำแหน่งกำนัน, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 07 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 10.40 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 88/1 หมู่ 1 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายมาโนช เสงี่ยมวงศ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ มาโนช เสงี่ยมวงศ์
2. อายุ 57 ปี
2. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4
3. ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 26 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“ส่วนสาเหตุประชาชนที่ออกมาใช้สิทธิจะเป็นเรื่องชี้ขาดว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศจะยังอยากอยู่ในระบอบประชาธิปไตยอยู่หรือไม่ หรือไม่ได้อยากอยู่ในระบอบประชาธิปไตย” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาตลาด, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“คิดว่าวันเลือกตั้งกำหนดทิศทางของประเทศไทยเพื่อเป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย จึงพาหัวหน้าส่วนราชการ นายกเทศมนตรีตำบล ผู้อำนวยการโรงเรียน สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นักเรียน นักศึกษา พ่อค้าประชาชน ออกมาเดินรณรงค์ถือป้ายเชิญชวนประชาชนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาตลาด, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“มีการสนับสนุนพรรคการเมืองให้ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐก็เป็นการป้องกันไม่ให้พรรคการเมืองต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลกลุ่มทุน และกลุ่มผลประโยชน์ที่มีฐานะการเงินสูง” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“เท่าที่ผ่านมากฎหมายที่ใช้ต้องมีประสิทธิภาพและรัฐต้องเร่งทำประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจระบบการลงคะแนนเสียงถอดถอนกับประชาชนในท้องถิ่น” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“เท่าที่ผ่านมากฎหมายที่ใช้ต้องมีประสิทธิภาพและรัฐต้องเร่งทำประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจระบบการลงคะแนนเสียงถอดถอนกับประชาชนในท้องถิ่น” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 บ้านเขาดลาด, มิถุนายน 2561)

“อาจกล่าวได้ว่าในสังคมปัจจุบันมีการรับเงินซื้อเสียงและมีจำนวนไม่น้อยเมื่อมีการเลือกตั้ง” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 บ้านเขาดลาด, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“พยานผู้ถูกร้องซึ่งคือนักการเมืองผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งส่วนใหญ่มีอิทธิพลในพื้นที่พยานจึงไม่ไปให้การในชั้นศาลบ้าง กลับค่าให้การบ้าง” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ควรนำเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเข้ามาใช้ในการรณรงค์การมาใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดการทุจริตและใช้ในการป้องปรามการทุจริตเลือกตั้ง เช่น การใช้โซเชียลมีเดียในรูปแบบต่าง” (มาโนช เสงี่ยมวงศ์, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านเขาดลาด, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 06 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 08.30 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 16 หมู่ 2 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายสนิท สมเพชร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สนิท สมเพชร
2. อายุ 50 ปี
2. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6
3. ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 6 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“เท่าที่ผ่านมาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้รับการเยียวยาแก้ไข ถ้าผู้แทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปสามารถทำหน้าที่แทนประชาชนได้ดี มีประสิทธิภาพสมกับที่ประชาชนไว้วางใจ” (สนิท สมเพชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“อาจเป็นเพราะการทำให้ประชาชนตระหนักว่า การเลือกตั้งเป็นเรื่องที่จำเป็น และเข้าใจถึงบทลงโทษหากคนไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความจำเป็นของการเลือกตั้ง” (สนิท สมเพชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“อาจเป็นเพราะพรรคการเมืองเป็นองค์กรที่สำคัญการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองจึงต้องมีเงินเข้ามาสนับสนุนหรือเงินอุดหนุนให้แก่พรรคการเมือง หรือประโยชน์อื่น ๆ เพื่อเป็น

ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั่วไปและการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง” (สนธิ สมเพ็ชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“ประเด็นนี้เราคิดว่าการเสริมสร้างความเข้าใจของประชาชนให้ถูกต้องระหว่างคำว่า “ตรวจสอบ” กับ “ถอดถอน” รวมถึงนักการเมืองท้องถิ่นให้มีทัศนคติที่เป็นบวกต่อคำว่าตรวจสอบและถอดถอนว่าเป็นกระบวนการตามแนวทางประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้ตรวจสอบและผู้ถูกตรวจสอบนั้น มีความมั่นใจในความถูกต้องของกระบวนการตามกฎหมาย” (สนธิ สมเพ็ชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“แนวคิดในระบบอุปถัมภ์ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่นักการเมืองใช้ในการครอบงำชาวบ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเมื่อใช้เงินซื้อเสียงหรือให้ความช่วยเหลืออย่างใดแล้วจะสร้างสำนึกเรื่องบุญคุณให้เกิดขึ้น” (สนธิ สมเพ็ชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“มีการใช้จ่ายเงินในการซื้อเสียง และมีการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งกันมากมาย โดยแต่ละพรรคการเมืองต่างก็กล่าวโทษกันว่า พรรคคู่แข่งมีการแจกเงินซื้อเสียง แต่ก็ไม่มีมีการดำเนินคดีใด ๆ เกิดขึ้นเลย” (สนธิ สมเพ็ชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกอย่างจริงจังให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและระงับการแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้ง เช่น การจัดการให้ความรู้อบรม” (สนธิ สมเพ็ชร, ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสำนักตาเสือ, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค
และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 06 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 10.00 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 9 หมู่1 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์
2. อายุ 43 ปี
2. ระดับการศึกษา ปริญญาโท
3. ตำแหน่ง/สังกัด เลขานุการนายกเทศมนตรี
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 12 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“น่าจะเพราะการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ในระบอบประชาธิปไตย ที่เราต้องไปใช้สิทธิลงคะแนนในการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ ปกป้องผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชน” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“เท่าที่ทราบจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ให้นักเรียนนักศึกษาประชาชนและส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในลักษณะการเดินเชิญชวนแจกเอกสารรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งโดยบริสุทธิ์และสมัครใจ เป็นไปโดยสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“ต้องยอมรับประการหนึ่งว่าการที่รัฐส่งเสริมให้ออกชนบริจาดเงินให้แก่พรรคการเมือง เช่น การกำหนดมาตรการทางภาษีโดยมีการลดหย่อนให้แก่ผู้บริจาคหรือส่วนลดจากฐานการคำนวณรายได้พึงประเมินเพื่อเสียภาษีประจำปีเพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง และรัฐสนับสนุนให้พรรคการเมืองใช้สื่อของรัฐประเภทต่าง ๆ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เช่น สื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ เป็นการกระจายเสียงและแพร่ภาพประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของพรรคการเมืองให้แก่สาธารณะด้วย” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“สำหรับประเด็นนี้การประชุมเป็นโอกาสในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความรู้และความเข้าใจของบุคลากรในองค์กรสำคัญมาก ทีมงานของคุณต้องการความรู้และความเข้าใจมากมาย” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“กล่าวได้ว่าเครือข่ายความเป็นพรรคพวกกันและเครือข่ายหัวคะแนนซึ่งทำให้วิธีการและรูปแบบในการทุจริตเลือกตั้งท้องถิ่นมีความหลากหลายทั้งการทุจริตทางตรงและทางอ้อม” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้งค่อนข้างน้อย” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“มุ่งให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติ และจิตสำนึกที่ดี และมีความตระหนักเห็นความสำคัญของการเลือกผู้แทนที่ดีเข้าสู่สภาและทราบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเลือกผู้แทนที่ไม่ดี” (ไชยวัฒน์ หมั่นไสยาสน์, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 06 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 14.20 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 64/3 หมู่ 6 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายสังเวจ จันทรหอม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สังเวจ จันทรหอม
2. อายุ 75 ปี
2. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ตำแหน่ง/สังกัด ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 32 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“ต้องยอมรับประการหนึ่งว่าการเลือกตั้งของไทยเต็มไปด้วยการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ประชาชนเห็นว่านักการเมืองที่ซื้อสิทธิ์ขายเสียงคือนักการเมืองที่ดีของเขา และนักการเมืองไทยก็มีกลยุทธ์ร้อยแปดพันเก้าที่นำมาใช้ในการซื้อเสียงประชาชน” (สังเวจ จันทรหอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“อาจจะประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชน ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง โดยการเดินแจกใบปลิวตามบ้านและปลุกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง” (สังเวจ จันทรหอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“โดยส่วนตัวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นพรรคการเมืองก็อาจจะแสวงหาเงินสนับสนุนจากกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งอาจจะนำไปสู่การทุจริต” (สังเวช จันทร์หอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“กล่าวได้ว่าการประชุมจะทำให้คนที่อยู่ในสถานบริเวณเดียวกันได้รับความรู้ที่ตนเองจะยังไม่รู้ หรือไม่เชี่ยวชาญในระหว่างการประชุม ทำให้ทุกคนได้รับประโยชน์ร่วมกัน” (สังเวช จันทร์หอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ปัญหาการซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้งเป็นปัญหาหนักในมุมมองของทั้งนักการเมืองประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” (สังเวช จันทร์หอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ค่าตอบแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งค่อนข้างต่ำ” (สังเวช จันทร์หอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“รณรงค์ประชาสัมพันธ์ประชาธิปไตยและการเลือกตั้งให้มีความเข้มข้น มุ่งให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ” (สังเวช จันทร์หอม, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 06 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 18.00 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 26/ หมู่2 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายลือชาย บัวนาค

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ลือชาย บัวนาค
2. อายุ 50 ปี
2. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3
3. ตำแหน่ง/สังกัด สมาชิกสภาเทศบาล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 10 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“เท่าที่ทราบการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่ไหนแต่ไรมาก็มักมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายจนทำให้เสถียรภาพทางการเมืองของไทยไม่สามารถพัฒนาไปไกลได้อย่างที่ควรจะเป็น” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“มีการการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมได้แก่การฝากประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของหอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน การนำรถเคลื่อนที่ออกประชาสัมพันธ์ การส่งข้อมูลผ่านข้อความสั้น” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“สำหรับประเด็นนี้การสนับสนุนทางการเงินจากสมาชิกพรรคหรือประชาชนเป็นรายได้เพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปจะมีค่าใช้จ่ายมาก” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชุมช่วยให้มีการทำงานทางความคิดร่วมกัน และสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“การได้รับเลือกตั้งไม่ว่าระดับไหนเป็นเรื่องของเกียรติยศ ศักดิ์ศรีและมีสถานะเหนือกว่าชาวบ้านและประชาชนทั่วไป จึงดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับเลือกตั้ง” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“การร้องเรียนไม่ดำเนินไปตามกฎหมาย ระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ส่งเสริมและให้ความรู้ แก่ประชาชนในประเด็นผลเสียของการทุจริตเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ผ่านผู้นำชุมชน โดยเฉพาะเจ้าพนักงานของรัฐ” (ลือชาย บัวนาค, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 06 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 16.30 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 34/2 หมู่ 2 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายรัชวัฒน์ สุขแก้ว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ รัชวัฒน์ สุขแก้ว
2. อายุ 42 ปี
3. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4
3. ตำแหน่ง/สังกัด สมาชิกสภาเทศบาล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 10 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“กล่าวได้ว่าในประเทศไทย เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า การเลือกตั้งครั้งที่ผ่าน ๆ มามีการซื้อขายเสียงกันอยู่ทั่วไป ผู้สมัครใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ชักจูงประชาชนให้มาเลือกตน ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เพียงหวังผลต้องการเอาชนะการเลือกตั้ง” (รัชวัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“มีการ เดินขบวนพาเหรดรณรงค์การเลือกตั้ง พร้อมกับถือป้ายรณรงค์เชิญชวนให้ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปออกไปใช้สิทธิ์ เลือกตั้ง” (รัชวัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“เท่าที่ผ่านมาการที่รัฐสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองเป็นหลักประกันว่ารัฐช่วยให้พรรคการเมืองดำเนินนโยบายพรรค การหาเสียงในการเลือกตั้ง การผลักดันนโยบายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนและรัฐสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนบริจาคเงินให้พรรคการเมือง” (นัธววัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“เหตุผลอาจเป็นเพราะการประชุมก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมแรงร่วมใจ มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนั้น ๆ เพราะได้รับทราบเรื่องราว และมีส่วนเป็นผู้กำหนดเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวเหล่านั้นอยู่ด้วย” (นัธววัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดในปัจจุบันคือการใช้เงินซื้อเสียงเลือกตั้ง” (นัธววัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ระยะเวลาปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง มีค่อนข้างน้อย” (นัธววัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ชี้นำและสอนชาวบ้านได้ ให้ทราบถึงผลเสียของการทุจริตเลือกตั้ง และการรับเงินซื้อเสียงอันเนื่องมาจากการเกรงกลัวอิทธิพล หากในการลงคะแนนเสียงควรเลือกคนดีมีความสามารถ” (นัธววัฒน์ สุขแก้ว, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักศูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
แบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัด
ระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ
แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 09.00 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 46/1 หมู่ 6 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นายมนต์ชัย ชนกนกวรรณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ มนต์ชัย ชนกนกวรรณ
2. อายุ 56 ปี
3. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 6
3. ตำแหน่ง/สังกัด สมาชิกสภาเทศบาล
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 12 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“อาจเป็นเพราะปัญหาการนับคะแนนในบางครั้งก็ยังคงถือว่าเป็นปัญหาของการเลือกตั้งเช่นกัน ส่วนหนึ่งก็มาจากหากค้นหาเลือกตั้งไหนหรือการเลือกตั้งครั้งไหนต้องขนหีบเลือกตั้งไปรวมกันเพื่อนับคะแนนตามที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต ทุกอย่างมันอาจมีลูกเล่นที่ทำให้คะแนนเปลี่ยนไปได้” (มนต์ชัย ชนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“อาจเป็นเพราะปัญหาการนับคะแนนในบางครั้งก็ยังคงถือว่าเป็นปัญหาของการเลือกตั้งเช่นกัน ส่วนหนึ่งก็มาจากหากค้นหาเลือกตั้งไหนหรือการเลือกตั้งครั้งไหนต้องขนหีบเลือกตั้งไปรวมกันเพื่อนับคะแนนตามที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต ทุกอย่างมันอาจมีลูกเล่นที่ทำให้คะแนนเปลี่ยนไปได้” (มนต์ชัย ชนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“ส่วนใหญ่น่าจะมีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับผลงานและกิจกรรมต่าง ๆ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเทศบาล ปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยมและภาพลักษณ์อันดี ทั้งนี้เพื่อป้องกันและแก้ไขความเข้าใจที่ผิดพลาดเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาล” (มนต์ชัย ธนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“น่าจะมีการรัฐให้การสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองอย่างเหมาะสม พรรคการเมืองก็จะสามารถดำเนินการเมืองไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย โดยไม่ต้องคำนึงถึงการตอบแทนของกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้ามาสนับสนุนพรรคการเมือง หรือการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ใด ๆ เป็นการสร้างหลักประกันว่าพรรคการเมืองได้ทำหน้าที่เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน” (มนต์ชัย ธนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ต้องยอมรับประการหนึ่งว่าการประชุมกับผู้ร่วมงาน กับลูกน้อง หรือกับทีมงาน เป็นการประชุมทีมงานภายใน เพื่อปรึกษาหารือกันในหน่วยงาน เป็นเรื่องเฉพาะเป็นการภายในของหน่วยงานหรือเฉพาะของทีมงาน เพื่อปรึกษางาน หรือเป็นการประชุม เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน โดยเฉพาะของแต่ละหน่วยงานเกิดขึ้นได้” (มนต์ชัย ธนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ชาวบ้านเห็นว่าถ้ามีเลือกตั้งต้องมีการแจกเงินเพื่อซื้อเสียงและเชื่อว่าการซื้อเสียงมีอยู่ในทุกสังคมเป็นเรื่องธรรมดาในระบบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้ง” (มนต์ชัย ธนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“การทุจริตเลือกตั้งที่ไม่ลดลง ในทางกลับกัน กลับรุนแรงมากยิ่งขึ้น มาจากการที่กฎหมาย และระเบียบขององค์กรที่ดูแลการเลือกตั้ง มีช่องว่างให้ผู้ที่ทุจริตเลือกตั้งไม่เกรงกลัว และหลุดพ้น จากความผิดได้ในที่สุด” (มนต์ชัย ธนกนกวรรณ, ตัวแทนชุมชน, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

**เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2562

เวลาสัมภาษณ์ 13.00 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ 52/2 หมู่ 2 ต.พลงตาเยี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ นางสาวสมปอง จันทร์ทรัพย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สมปอง จันทร์ทรัพย์
2. อายุ 40 ปี
3. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6
4. ตำแหน่ง/สังกัด ประชาชนชุมชน
5. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“มีการเลือกตั้งนอกจากจะเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายที่ทุกคนน่าจะพอทราบกันอยู่แล้ว การเลือกตั้งยังจะเป็นการรักษาระบอบประชาธิปไตยให้ต่อเนื่อง” (สมปอง จันทร์ทรัพย์, ตำแหน่งประชาชนชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“เหตุผลอาจเป็นเพราะสนับสนุน และเชิญชวนให้ประชาชน ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ได้ออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้งคือ การได้มาซึ่งนักการเมืองที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ปราศจากความขัดแย้งใด ๆ และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ” (สมปอง จันทร์ทรัพย์, ตำแหน่งประชาชนชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“ถ้าถามว่าพรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงต้องมีการสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐและเอกชน” (สมปอง จันทรทรัพย์, ตำแหน่งประธานชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“ถ้าถามว่าการประชุมประจำอย่างสม่ำเสมอข้อดีก็คงเป็นการประชุมช่วยในการประสานงานได้ดี ถ้าผู้เข้าประชุมจากสถานที่หลายแห่งด้วยกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างประชุมกลุ่มย่อยจะช่วยให้มีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกันยิ่งขึ้น” (สมปอง จันทรทรัพย์, ตำแหน่งประธานชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ชาวบ้านมีทั้งยินดีที่จะรับเงินซื้อเสียง และมองไม่เห็นผลเสียของการซื้อเสียงและไม่สนใจว่าผู้สมัครจะเป็นคนดีหรือไม่” (สมปอง จันทรทรัพย์, ตำแหน่งประธานชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ประชาชนยอมรับผู้สมัครที่ใช้เงินซื้อเสียง และการได้รับผลตอบแทนก็กลายเป็นประเพณีนิยมไปแล้วนั้น ผู้สมัครที่ไม่แจกเงินจึงกลายเป็นคนแล้งน้ำใจไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สมัครหน้าใหม่” (สมปอง จันทรทรัพย์, ตำแหน่งประธานชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ปลูกฝังและรณรงค์ให้เห็นผลเสียของการทุจริตเลือกตั้ง เพราะเมื่อมีการทุจริตเลือกตั้งจะมีผลประโยชน์เฉพาะหน้าเกิดขึ้นกับผู้ที่อยู่ในขบวนการอันเป็นเรื่องสมยอมกัน” (สมปอง จันทรทรัพย์, ตำแหน่งประธานชุมชน หมู่ 2, มิถุนายน 2561)

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการ โดยผู้เข้ารับการศึกษาลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกเป็นอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/สังกัด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก มีลักษณะคำถามปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 - ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายเปิด เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
4. หากเป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าทางผู้สัมภาษณ์ต้องขออนุญาตบันทึกเสียงด้วยทุกครั้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2561

เวลาสัมภาษณ์ 15.30 สถานที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ วัดชุมแสงราษฎร์ศรัทธาธรรม

ผู้สัมภาษณ์ นางสาวรัตนา บัวนาค ผู้ให้สัมภาษณ์ พระครูวรวงศ์ วิวัตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ พระครูวรวงศ์ วิวัตร
2. อายุ 51 ปี
2. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 นักธรรมเอก
3. ตำแหน่ง/สังกัด เจ้าอาวาสวัดชุมแสง
4. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 27 ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด

“คิดว่าต้องยอมรับด้วยว่าการไม่ไปเลือกตั้งก็เป็นช่องทางสำหรับการแสดงออกจุดยืนเฉพาะบางจุดยืน เช่น การแสดงออกคัดค้านหรือไม่เห็นสาระของการเลือกตั้งที่กำลังเกิดขึ้น” (พระครูวรวงศ์ วิวัตร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

2. มีวิธีการชักชวนประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร

“ถ้าถามว่าการพัฒนา และการปฏิรูปประเทศ จะต้องยึดโยงกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น จึงต้องสนับสนุน และเชิญชวนให้ประชาชน ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ได้ออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้งคือ การได้มาซึ่งนักการเมืองที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ” (พระครูวรวงศ์ วิวัตร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองอย่างไร

“เท่าที่ทราบการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองนั้นจะมีการใช้จ่ายเงินจำนวนมาก พรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ประสบปัญหาทางการเงินเพราะมีค่าใช้จ่ายสูง พรรคการเมืองมีเงินสนับสนุนไม่เท่ากัน” (พระครูวรวงศ์ วัชร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

4. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองอย่างไร

“ส่วนสาเหตุที่ต้องมีการจัดประชุมก็เพราะให้การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ทำให้มีความเข้าใจข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือเพื่อความสำเร็จต่อไป” (พระครูวรวงศ์ วัชร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

1. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“นักการเมืองแทบทั้งหมดจำเป็นต้องซื้อเสียงเลือกตั้ง ซึ่งโดยตัวนักการเมืองเองไม่ได้ต้องการซื้อเสียงแต่ปรากฏการณ์ซื้อเสียงก่อให้เกิดความเคลือบแคลงใจแก่ชาวบ้าน” (พระครูวรวงศ์ วัชร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

2. อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอะไรบ้าง

“ความพร้อมและความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งนี้ มีค่อนข้างน้อย” (พระครูวรวงศ์ วัชร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“การจัดการให้ความรู้อบรม ละลายพฤติกรรมบุคคลเหล่านี้ให้ตระหนักถึงผลเสียของการทุจริตเลือกตั้ง อย่างเข้มข้นและบุคคลเหล่านี้จะมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจกับประชาชนทั่วไปอีกต่อหนึ่ง” (พระครูวรวงศ์ วัชร, ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอวังจันทร์, มิถุนายน 2561)

ภาคผนวก ง

รูปภาพประกอบการวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรีหญิงรัตนา บัวนาค	
วัน เดือน ปี เกิด	11 มิถุนายน 2532	
สถานที่เกิด	789/346 ดิכוןโดนกระของ ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2538-2544	โรงเรียนบ้านเขาดลาด
	พ.ศ.2545-2547	โรงเรียนวังจันทร์วิทยา
	พ.ศ.2548-2550	โรงเรียนบ้านค่าย
	พ.ศ.2551-2554	มหาวิทยาลัยหอการค้า
อาชีพ	พ.ศ.2557-2560	ครู
	พ.ศ.2562-ปัจจุบัน	ตัวแทนประกันชีวิต

